

ROTTERDAMSCHER COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels... f 1.—
Iedere regel meer... 0.20
Andere Advertentiën per regel... 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelrecht en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL,
bevattende
het Verslag der Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag 25 Julij, de door de Regering medegedeelde stukken betreffende de regeling der Suiker-contracten en de zaak van Pangka, enz.

BUITENLAND.

ENGLAND.

LONDEN 24 Julij. — Het paleis te Balmoral, waar het Hof uiterlijk 8 augustus verwacht wordt, is nu geheel voltooid en onderscheidt zich door de groote eenvoudigheid die in alle vertrekken heerscht. De wandelingen rondom het paleis hebben eene groote uitbreiding ondergaan en strekken zich mijlen ver langs de oevers der rivier uit, terwijl ook het terrein voor de jagt in de bergachtige gedeelten aanzienlijk vergroot is, zoodat de Prins Gemaal en zijne gezelschap hunne jagt over veertig vierkante mijlen zullen kunnen uittrekken. De voornaamste verbetering van algemeen nut is echter de verlenging van den telegraaf van Abayne naar het kasteel, ten gevolge waarvan de regstreeksche telegrafische verbinding tusschen Balmoral en Londen tijdens de komst der Koningin volkomen zijn zal.

— Uit het verslag der gisteren gehouden zitting van het Lagerhuis blijkt, ook ten opzichte der reeds kortelijk per telegraaf vermelde punten, nader het volgende:

Lord Russell zeide, in antwoord op de interpellatie van sir J. Ferguson ten opzichte van Syrië, hoe de Regering, toen zij de eerste tijdingen van het aldaar gebeurde ontving, den admiraal Martin met een eskader naar de kusten van dat Land had afgezonden. Later bleek het hoe er grond bestond om aan zamenhangende der Turksche autoriteiten met de Drusen te denken. Een met Syrië wel bekend man is derwaarts gegaan om eene minnelijke schikking te beproeven, maar zonder vrucht, waarop de moorden door de Drusen hersteld werden. In een onderhoud met den Franschen ambassadeur sprak deze van het verdrag van 1856, hetwelk in de bescherming der Christenen in Turkije voorziet, en vroeg of Engeland in het afzenden van troepen zou bewilligen. De Engelsche Regering en de overige Europeesche Regeringen zijn daarna overeengekomen dat de af te zenden krijgsmacht hoofdzakelijk uit Fransche troepen bestaan zou.

Het Huis ging daarop tot beraadslaging in commissie over de subsidien over. Lord Palmerston sloeg het nemen van een besluit voor, tot verzekering der uitvoering van de aanbevelingen, door het commissie voor de nationale verdediging ten opzichte der versterkingswerken gedaan. Hij herinnerde hoe de hertog van Wellington, reeds in 1847, de aandacht op den onvoldoenden staat der verdedigingswerken gevestigd heeft. Opgelukkigerwijze is aan de roepstem diens grooten veldheers geen genoegzaam gehoor gegeven, omdat de Volken die een langdurigen vrede genoten hebben ongaarne aan de mogelijkheid eener verandering van hunnen toestand geloof aalaan. De eerste Minister vroeg of de tegenwoordige omstandigheden werkelijk dreigend zijn. Hij achtte het bijna overtollig te zeggen dat het meest dreigend gevaar van onzen magtigen bondgenoot den Keizer der Franschen kwam. Wel is waar hebben wij onlangs een handelsverdrag met dien Souverein gesloten en ongetwijfeld maakt de wederkerige handel een der sterkste banden tusschen de Volken uit; maar in weêrwil daarvan mag men er niet volkomen op vertrouwen dat eene Natie die eene zoo oorlogzuchtige neiging heeft als de Fransche terstond al de voordeelen des handels volkomen genoeg op prijs schat om de hernieuwing eener uitbarsting van dea martialen geest te beletten, welke tot vijandelijkheden met dat land zou kunnen voeren. Men vindt in Frankrijk 600,000 man troepen, 400,000 waarvan marchvaardig zijn, terwijl de overige zeer spoedig op de been kunnen gebracht worden. Frankrijk wendt, bovendien, pogingen aan om Engeland door de uitgebreidheid zijner maritieme toebehooren te overtreffen. Niemand zal beweren dat het die toebehooren ter zijner verdediging behoeft, omdat niemand veronderstellen kan dat eenige Europeesche Mogendheid het plan voedt om Frankrijk aan te tasten, of het onnemen van eenig deel aan dat Rijk te beproeven. Is Engeland dus niet in zijn recht als het zich tegen elke plotselinge overrompeling beveiligd, waaraan het als eiland zoozeer is blootgesteld, dat geene andere dan eene zeegrens heeft? Men meent dat Engeland op drieërlei wijze kan worden aangetast: vooreerst met het oog op eene voortdurende bezetting, maar dit is eene bezwaarlijk te verwachten omstandigheid; ten tweede dat een aanval tegen de hoofdstad zou kunnen gericht worden, en ten derde, en met deze vrees kon de Minister zich vereenigen, dat het doel van den aanval zou kunnen zijn onze arsenalen te vernielen, en in dat geval waren wij aan de genade van Frankrijk overgeleverd.

Na neg het een en ander over de krijgstoerusting gezegd te hebben, welke thans in de Landen van het Vasteland gemaakt worden, zeide zijn lordschap hoe het een grove misslag der Natie en een verraad van den kant der Regering zijn zou, geene krachtige maatregelen tot verzekering der nationale verdediging te nemen. Als Londen eenmaal in gevaar verkeerde, zoo ging hij voort, zouden wij de middelen behoeven om het grootst mogelijk aantal troepen te bestrijden. Om nu die taak te verlichten moeten wij maatregelen nemen om slechts weinige soldaten ter verdediging onzer werven noodig te hebben, ten einde, des verstands, eene grootere strijdkracht aan de verdediging

der hoofdstad te kunnen wijden. Velen hebben gemeend dat de sommen, door het commissie verlangd, overdreven zijn, maar de zoodanigen kunnen onmogelijk alle omstandigheden overwogen hebben. De Regering meent dat er negen miljoen noodig is om het door het commissie aangewezen doel te bereiken; van die som zou £ 1,850,000 gevraagd worden voor den aankoop van gronden, een gedeelte waarvan in huur zou kunnen worden uitgegeven, op voor de schatkist voordelige voorwaarden, zoodat er voor de eigenlijk gezegde werken £ 7,150,000 zou overblijven. Zijn lordschap eindigde met het Huis de aanneming van het voorstel aan te bevelen, dat ten doel had voor de in dit jaar uit te voeren werken eene som van 2 miljoen te nemen, uit de geconsolideerde fondsen aan te vragen, met magtiging aan de Regering om van jaar tot jaar, tot de geheele som van negen miljoen toe, uit datzelfde fonds de gelden te ligen, welke zij tot voltooiing van het aanbevolen verdedigingsstelsel behoeft.

De heer Bright zeide, gedurende de zeventien jaren dat hij lid van het Lagerhuis was, nooit eene zaak van zoo groot gewigt zonder voorafgegane waarschuwing, en om in eene enkele zitting afgehandeld te worden, in het Huis te hebben zien voordragen. De heer Sydney Herbert trad in uitvoerige bijzonderheden over de uit te voeren werken en uitte de hoop dat het Huis, naardien het eene nationale zaak gold, de Regering ondersteunen zou. De heer Osborne meende dat lord Palmerston al te zeer verontrustende beweegredenen wilde doen gelden, spoorde het Huis aan niet onder den indruk van dien schrik over het voorstel te stemmen, en sloeg voor de verdere beraadslagingen te verdragen, waarop lord Palmerston verklaarde overtuigd te zijn dat, hoe meer het Huis de zaak overwoog, hoe meer het van de noodzakelijkheid der ondersteuning van de Regering overtuigd zou zijn, waarom hij het uitsstel der voortzetting van de beraadslagingen tot maandag aanstaande voorloeg. Dit werd goedgekeurd en de zitting daarna gesloten.

— De door de Tagus ontvangen Lissabonsche berichten tot 17 dezer zeggen dat de afgetreden Minister van oorlog, burggraaf de Luz, drie wetsontwerpen op de reorganisatie des legers bij de Pairs heeft ingediend, waartoe hij vóór het nederleggen van zijne portefeuille nog niet in staat was. De Minister van finantiën heeft het indienen van een wetsontwerp tot aanmerkelijke verlaging van het tarief beloofd, maar die belofte is reeds zoo dikwijls herhaald dat daaraan weinig gewigt gehecht wordt. Van de Douro luidden de berichten wegens de druivenziekte over het algemeen zeer ongunstig. De aangewende zwavelkuur schijnt op vele plaatsen den wijnstok niet voor het bederf behoeft te hebben.

— De Times heeft eene dépêche uit Napels van 22 dezer, volgens welke de Koning van Sardinië, na een onderhoud met graaf Cavour, besloten heeft een adjudant naar Garibaldi af te zenden, als overbringer van een eigenhandigen brief, waarin de dictator zou uitgenoodigd worden geen aanval op het Vasteland te ondernemen. Wellicht staat dit met het vernield verzoek des Konings van Napels aan dien van Sardinië in verband. Intusschen is, in verband met Garibaldi's vertrek uit Palermo, de opmerking gemaakt dat deze brief wel eens niet aan zijn adres zou kunnen komen.

— Volgens de ontvangen berichten uit New-York tot 10 dezer, door de Europa aangebragt, liepen de meeningen uiteen of het bezoek van den Prins van Wallis aan de Vereenigde Staten officieel door den Engelschen gezant Lyons den President Buchanan is aangekondigd, dan of deze daarvan door Koningin Victoria zelve kennis heeft ontvangen. De New-York Herald geloofde dit laatste en trekt er het gevolg uit dat H. M. besloten heeft, niettegenstaande er twee zeer moeilijke geschilpunten tusschen de wederzijdsche Regeringen bestaan, de vriendschappelijkste betrekkingen met de Staten te onderhouden, waarop dan deze uitwijding volgt: „Clitonhouse zal de verblijfplaats van den Prins aan de Niagara zijn, en terwijl hij daar, aan den Canadischen oever, naar het donderend bruischen van den grootsten waterval der wereld luistert, zal hij, op slechts weinige ellen afstands, den grond zien die in zijn grootvaders tijd Engelsch was, en derhalve gelegenheid hebben om aan zijne ééne zijde over de magtige werken der natuur, aan de andere over het werk van een vrij Volk na te denken, dat uit denzelfden stam als hij zelf is voortgesproten. De Vereenigde Staten zullen hem eene ontvangst bereiden zoo als nooit een Prins in de Nieuwe Wereld te beurt viel, en die, nu en in het vervolg, niet na zal laten die vriendschap hecht te verbinden, welke altijd tusschen de Engelschen en Amerikanen bestaan moet, die niet alleen door banden van belang, maar door afkomst en taal verbonden zijn. Deze beide laatste zijn natuurlijke banden, welke nooit geheel kunnen verbroken worden, en naar wij hopen zal de dag nimmer komen die hen zwakker dan in dit oogenblik vindt.”

De berichten zijn overigens niet zeer belangrijk. In de vergaderplaats van den Raad te Virginia zijn de leerredenen van Spurgeon, waarin zeer hevige aanmerkingen tegen de slavernij voorkomen, openlijk verbrand. — Het gerucht wilde dat de Mormonen voornemens zijn Utah te verlaten en zich op een der Oost-Indische eilanden neder te zetten. — Onder de te Key West aangebragte Negers heerschte eene groote sterfte, maar er is twijfel gerezen of al diegenen voor welke doodkisten vervaardigd waren daarin wel inderdaad begraven zijn, en of niet sommigen weder ter sluis van slaven waren verkocht.

FRANKRIJK.
PARIJS 24 Julij.
(Particuliere Correspondentie.)
Wel had ik recht u te wijzen op de onzekerheid die ten aanzien van de expeditie naar Syrië heerscht

en ik kan u herhalen wat ik u gisteren zeide, toen ik u verzekerde dat er nog niets was bepaald omtrent de organisatie van het expeditie-korps. Zeker is het intusschen dat er troepen naar Syrië gezonden zullen worden. Wel bestaat er aanleiding tot een diplomatiek uitsstel, doot de Fransche Regering zelf aangewezen, — de toestemming van de Porte namelijk, maar de Keizer is voornemens dat uitsstel te bekorten in geval de Engelsche invloed te Konstantinopel den Sultan belette een besluit te nemen.

Gisteren schreef ik u over het bericht van den Morning Post betreffende het sluiten van een verdrag tusschen de Maroniten en de Drusen.

De Constitutionnel antwoordt heden morgen: „De openbare meening in Europa zal niet toelaten, gelooven wij, dat men met despons het Christenbloed uitwissche, dat bij stroomen werd vergoten en dat daarmee alles zij afgedaan.” Bovendien verklaart het blad dat de moord van Damascus den 9 Julij begonnen is, en hoe geene enkele dépêche er melding van maakt, dat de heulen daár vrede hebben gemaakt met hunne maatsoffers.

De woorden door lord John Russell in het Parlement gesproken en die ons door den telegraaf zijn overgebragt, doen vermoeden dat de tegenstand van Engeland niet ernstig zal zijn; maar van eene andere zijde heeft de Turksche Gezant zich gisteren met lord Cowley bij den heer Thouvenel vervoege en aan dezen verklaard dat de interventie van Frankrijk in Syrië ongetwijfeld een opstand zou doen ontstaan in de Europeesche Staten van den Sultan.

Tegelijkertijd bericht ons eene dépêche uit Marseille dat het 5de en 13de regiment op het punt zijn van uit het kamp van Châlons te Toulon aan te komen om zich daar in te schepen.

De tijdingen uit de Beide Siciliën zijn hoogst gewigtig. De Napolitaansche troepen hebben Messina, Syracuse en Agrigento ontruimd om de verdediging op het Vasteland te concentreren. Men onderstelt dat Garibaldi, kennis dragende van deze nieuwe bevelen, besloten heeft de ontknooping te verhaasten door op Napolitaansche grondgebied te landen, waar hij, volgens het gerucht, reeds met 10,000 man zou zijn aangekomen.

De Keizerin is heden morgen naar Eauz Bonnes vertrokken. Men verzekert dat de Keizer niet voor in de eerste dagen van augustus naar Châlons zal vertrekken.

Le Constitutionnel valt op nieuw de oude partijen aan; hij werpt zich op een vijand die ligt nedergeveld en geene wapenen heeft om zich te verdedigen. Heden morgen deelt hij eest 1ste artikel mede, getiteld: „Antwoord op eenige aanvallen,” in hetwelk, onder voorwende van te antwoorden aan een Engelsch weekblad, iedereen wordt aangerand, d. i. iedereen die de Regering niet ondersteunt. Ik wil u slechts een paar passages uit dit artikel aanhalen; gij zult zien hoe een officieel blad de pers van alle Landen aanvalt en hoe het vervolgens oordeelt over hen, die niet van zijne partij zijn.

„In Pruisen, in Engeland, in Spanje, zegt de heer Grandguillot; is de vergulde invloed van zekere personen op de pers der verschillende Landen, ofschon minder rechtstreeksch, toch niet minder duidelijk. Van waar ontvangen zij hunne voornaamste bezoldiging en van waar ontleenen zij hun wachtwoord, bid ik u, die correspondenten, die iederen avond naar Madrid, Lissabon, Rio-Janeiro, naar Weenen, Frankfurt, Berlijn, naar Keulen, Augsburg en elders, de meest dwaze praatjes en ongerijmdste lasteringen verzenden? „Zullen wij spreken van dat gedeelte der Belgische pers, dat een schandvlek is voor geheel de pers van Europa? Neen voorzeker; men weet trouwens waar die naamlooze schrijvers tegen een vast tarief worden gekocht en verkocht. Is het niet te Parijs, is het niet in zekere straten en in zekere salons, dat men de leugens en de gissingen uitvindt, aankweekt, zachtkens fluistert en openlijk néer schrijft, die den volgenden morgen de ziekelijke nieuwsgierigheid zullen bevredigen van alle politieke nietsdoeners? Is het niet te Parijs, is het niet aan al te wel bekende personen dat men die verhalen, tegen zoo veel per regel komt vragen, waarin niet slechts de edelste bedoelingen, de vredelievendste plannen van onze Staatslieden worden miskend en verdraaid, maar waarin men bovendien lafhartig vrouwen aanrandt en uit de laagte met slijk werpt naar de hoogte.”

Ziedaar wat de correspondenten betreft. Ik zou alleen wenschen dat de Constitutionnel gezegd had hoe l'Independence Belge onder zijne erkende correspondenten de heer L. Foucher, broeder van den Staatsraad, A. Jubinal, afgevaardigde, en nog hooger geplaatste personen telt, die door de Regering worden betaald en die zich niet schamen aan twee ruiven te eten. Het blijkt ook hier: men wordt alleen door zijne vrienden verraden; wanneer zich een of ander schandaal voordoet, wanneer een of ander beleedigend gerucht, waar of valsch, in omloop is, dan is niet de correspondent te beschuldigen, maar zij die het naast staan bij hen die in het schandaal betrokken zijn. Het is hunne onbescheidenheid die gekastijd zou moeten worden en niet het rondlopend gerucht, hetwelk de straf is voor de openbare of geheime mislagen der Regeringen en hare helpers.

Ziehier nu wat de oude partijen betreft; gij zult zien dat het altoos hetzelfde stelsel is onder verschillende vormen. „In de eerste plaats hadden wij de Napoleontische partij, jegens welke men begrijpt dat wij niet ondankebaar zijn; zij is het, die gedurende 84 jaren getrouwelijk die kostbare vlam heeft onderhouden, welke in onze dagen een grootch middelpunt van vaderlandsliefde en roem is geworden. Wij hadden de legitimistische partij, jegens welke wij niet onbillijk wízen zijn; het was, naar eertijds, eene groote en loyale partij, de hoogste vertegenwoordiger der ge-

trouwheid en gehechtheid. Wij hadden de liberale partij, die onder de restauratie eene magt in den Staat en weldra de Staat zelf werd door het bewustzijn van hare kracht en de magt harer overtuiging. Wij hadden eindelijk de Republikeinsche partij aan welke wij (hoe gelukkig!) geene wezenlijke waarde, de waarde van een eerzuchtig geduld, ontzeggen. Al die partijen hadden toen althans de deugden hunner rol, zij bezaten daarvan de waardigheid,.... Heden is dat geheel anders. De oude partijen kunnen een laat en eene belemmering, maar nooit eene kracht en een gevaar zijn. Waarom? Omdat zij zelf als om strijd hunne vernedering verhaast hebben; omdat zij hier noch initiatief, noch grootmoedigheid hebben, omdat zij, verre van de openbare meening voor te gaan, zich door haar geweld laten aandoen, omdat eene waarlijke, onwederprekelijk nationale Regering hen in verwarring brengt en hen vernietigt; omdat zij den moed niet hebben hunne eigenliefde ten offer te brengen aan hunne vaderlandsliefde, en omdat zij, wanhopende aan de zegepraal, hunne toevoegt nemen tot het wapen der zwakken, — den laster.”

Deze heftige uitval heeft slechts één doel, het is om over later te kunnen schreeuwen, en wanneer de heer Grandguillot eindigt: „En ziedaar waarom, wijl men het ons nogmaals vraagt, wij ons vergenoegen met niets dan medelijden voor hen te gevoelen”, komt het mij voor dat, wanneer men medelijden gevoelt met iemand, men hem niet beledigt.

Le Constitutionnel zou gaarne, een bekend woord parodiërende, zeggen: „Buiten het Keizerrijk geen heil”, en „wie niet voor ons is, is tegen ons.” Daarop komen al zijne argumenten neêr.

La Presse geeft heden avond een zeer hard, maar zeer juist antwoord aan den heer Grandguillot en eindigt aldus:

„Wij hebben de wijze niet te controleren, waarop de Constitutionnel zijne taak vervult. Nog minder zouden wij in staat zijn eene meening uit te spreken over de feiten, welke hij beweert aan te wijzen en omtrent welke wij toch twijfelen of hij naauwkeurig onderrijgt is. Hij spreekt toch van bladen, welke het publiek nooit ziet, die niet in Frankrijk en ter onzer kennis, of ons althans niet onder de oogen komen, en van geheime correspondenten, die men nog moeilijker schijnt te kunnen leeren kennen. De geheimen welke hij wil openbaren, komen ons voor uitsluitend tot de bevoegdheid der politie te behooren en wij onderstellen niet dat de Constitutionnel zich het voorkomen wil geven van hare rapporten te hebben doorgebladerd.”

Het Turijnsche blad les Nationalités bericht ons dat de heer Manna, minister van finantiën en afgezant des Konings van Napels, het slagtoffer is geweest van een diefstal in het hotel Trombetta, waar hij was afgestapt. In den nacht is hem een kistje ontstolen, waarin zich verschillende kostbaarheden, zijn horloge en ketting, enz. bevonden. Men heeft ten 5 ure in den morgen iemand uit zijne kamer zien komen, dien men heeft laten ontkomen.

— De vijf klassen van het Instituut zullen hunne jaarlijksche zitting houden op dinsdag 14 augustus. Het presidium zal worden waargenomen door den heer Gilbert van de Akademie van Schoone Kunsten. De heer Viennet zal de redevoering houden. De Académie Française zal hare jaarlijksche zitting houden op donderdag 23 augustus.

— Het officieel dagblad van Sicilië deelt drie door Garibaldi genomen besluiten mede. Bij het eerste wordt het uitsstel der werkzaamheden van de bij besluit van 23 juni ingestelde kiescollegien op nieuw voor den tijd van acht dagen, derhalve tot 22 Julij, verlengd, uit hoofde het eerste uitsstel niet voldoende was voor het verrigten der voorgeschreven werkzaamheden. Bij het tweede wordt op grond dat alle klassen der ingezetenen, bij de groote behoeften des Vaderlands, verplicht zijn aan de uitgaven der schatkist bij te dragen, eene heffing van 2 per cent op het belastbaar inkomen en op de onroerende bezittingen van alle geestelijke orden, aartsbisddommen, bisdommen, abdijen enz. in Sicilië uitgeschreven, betaalbaar in drie termijnen, de eerste bij de uitvaardiging van het besluit, de tweede op den laatsten augustus en de laatste op den 31 december. Het derde besluit, eindelijk, beveelt het vormen van een korps karabiniers, hetzelfde wat men elders gendarmerie noemt, en tot bevelhebber waarvan de kolonel Calderari benoemd is.

— Verscheiden dagbladen hebben verhaald dat uit de havens van Romagna vertrokken schepen meermalen, bij hunne aankomst in de Oostenrijksche havens Pola en Fiume genoodzaakt geweest zijn de Pauselijke vlag te hijschen. Nadat het Kabinet van Turijn, door tusschenkomst van den Pruisischen Gezant te Weenen, een verzoek hierover aan de Oostenrijksche Regering gericht had, hebben de autoriteiten onverwijld een onderzoek ingesteld, waaruit, zegt men, gebleken is dat die schepen noch te Pola noch te Triest gedwongen geworden zijn van vlag te verwisselen, maar alleen uitgenoodigd gedurende hun verblijf in die havens de Sardiniësche vlag niet te hijschen, aangezien die schepen aan door Oostenrijk nog niet erkende onderdanen van Sardinië toebehoorden.

— De jongste berichten uit Syrië verzekeren dat de districtshoofden der Drusen, van Arqouab, Menassef, Chouff, Garb, Chahbar en Djerd den 15 dezer in het dorp Maghadia moesten bijeenkomen. De bevolking dier districten is zeer woest en oorlogzuchtig en het gerucht was verspreid dat de maatregelen hunner hoofden ten doel hadden nieuwe vijandelijkheden te doen ontstaan. Volgens de laatste narigten echter was er niets bijzonders gebeurd in dat gedeelte, van het gebergte. In het klooster van Karkaf bij Beyruth was eene bijeenkomst der Christenen van verschillende gezindheden gehouden, die door hunne

gemeenten waren afgevaardigd om zich te verstaan ten aanzien van het rigten eener gemeenschappelijke nota aan de Mogendheden, in welk stuk een uitvoerig verlag zou worden opgenomen van de gebeurtenissen welke in Syrië hebben plaats gehad. Fuad Pacha, die tot buitengewoon commissaris in Syrië is benoemd, is den 20 dezer met het Turksche stoofmeester Taif te Alexandrië aangekomen. Hij zou den volgende dag naar Beyruth vertrekken.

DUITSCHLAND.

COBLENZ 24 Julij. — De aankomst der Russische Keizerin-Moeder op het slot Stolzenfels had eergisteren namiddag om half twee ure plaats, en gelijktijdig met die Vestin kwamen de Prins Regent van Pruisen en beide zuster, de Grootheerogin-Weduwe van Mecklenburg-Schwyzin, aldaar van Mainz aan. De Prinses van Pruisen en Prinses Karel van Pruisen hadden zich reeds den voormiddag van hier naar Stolzenfels begeven, om haren doorzichtige nabestaanden te ontvangen, terwijl de thans te Ems verblijvende hertogin Prinses Frederik der Nederlanden insgelijks met dat doel naar Stolzenfels gekomen was.

De Prins Regent reist heden namiddag ten drie ure regtstreeks van hier naar Töplitz af, nadat zijne Gemalin reeds gisteren namiddag over Keulen naar Berlijn was afgevaardigd. De Russische Keizerin-Weduwe en Prins Karel van Pruisen blijven nog tot overmorgen op het slot Stolzenfels, waar gisteren een groot diner gegeven werd, tot bijwoning waarvan Prins en Prinses Frederik der Nederlanden van Ems herwaarts gekomen waren. Des namiddags kwamen ook de Hertog van Nassau en de Vorst van Waldeck-Pyrmont daar aan.

Berlijn 23 Julij. — Verscheiden Londenseche dagbladen verklaarden dat de Prins Regent in de maand september te Warschau eene samenkomst met Keizer Alexander van Rusland houden zal. In doorgaans goed overgiette kringen alhier is daarvan echter niets bekend.

Zoo als bereids gemeld is, zal de Koning van Pruisen met Prins Regent en den Keizer van Oostenrijk naar de Prinses ontmoeten, maar laatstgenoemde zou eene dien reis, na de samenkomst met den Prins Regent, te Dresden een bezoek gaan brengen. Het is eene onjuiste bewering dat het Pruisisch leger voortaan op voet van vrede 225,000 man sterk zal zijn. De Prins Regent toch heeft verlangd dat het cijfer op voet van vrede de 200,000 man niet bereikt, veel minder overtreffen zal.

Een onbewezen gerucht wil dat het Engelsch Kabinet zich jegens het Fransche verbonden zou hebben zijn geheelen morelen invloed er toe te zullen aanwenden dat de geheele vereniging van Italië onder den scepter des Konings van Sardinië niet tot stand komen zal, waartegen Frankrijk zich verplicht zou hebben onder alle omstandigheden het grondbeginsel der non-interventie te betrekken, zelfs in het geval dat Garibaldi de omwenteling in Napels en den Kerkelijken Staat mocht overbrengen.

München 21 Julij. — Het feestelijk openen van den spoorweg tot Salzburg en Weenen is op hoog heyl tot het midden der volgende maand uitgesteld, en zal nu tusschen den 11 en 15 augustus plaats hebben, op welken tijd Koning Maximiliaan hier uit Gräfenberg zal zijn teruggekeerd.

Wenen 22 Julij. — Het verblijf des Keizers te Töplitz is voorloopig op drie dagen bepaald. Behalve den president-minister van Rechberg vergezellen hem de generaal-adjutant de Crenneville en een talrijk gevolg.

Eenige dagen geleden had de Fransche gezant een onderhoud met graaf Rechberg, en zou bij die gelegenheid het vraagstuk eener Italiaansche Conferentie ter sprake hebben gebragt, maar door genoemden Minister verklaard zijn dat, zoo lang de toestand van Italië niet geregeld is en de Vorsten niet op nieuw meesters hunner handelingen waren, aan eene zoodanige Conferentie niet te denken valt, Oostenrijk althans daaraan geen deel zal nemen.

Het Keizerlijk handschrijven waarbij voorgeschreven wordt dat voortaan tot het heffen van nieuwe belastingen, de verhooging van andere en het sluiten van leningen de toestemming van den versterkten Rijkraad vereischt wordt, heeft bij velen een ongunstigen indruk gemaakt. Terwijl het toch vroeger als eene aanmerkelijke schrede voorwaarts naar het doel eener grondwettige reorganisatie van den Keizerstaat zou zijn aangemerkt, heeft het nu de hoop op het verkrijgen van eene Staatsregeling den bodem ingeslagen en ziet men er de verklaring in dat er geene Staatsregeling zal gegeven worden, dat de Regering niet gezind is verder iets meer in te willigen. De Rijkraad zelf moet zich, meent men, daardoor teleurgesteld zien, naardien dat lichaam de eigenschappen schijnt te ontberen om besluiten over belastingen en financiële zaken te nemen. Hoe men de zaak ook beschouwe, de Rijkraad kan voor zich hoogstens het regt van een Hoogerhuis bedingen, aangezien het alleen uit de keur des adels, door den Keizer benoemen en afgevaardigen van corporaties is samengesteld, aan hoedanige instelling in niet éénen Staat het nemen van besluiten over financiële-zaken in de eerste plaats is toevertrouwd, maar overal aan een Lagerhuis of Tweede Kamer, in welke de Natie in haar geheel, de voortbrengende en belasting betalende massa tegenwoordig zijn. Het handschrijven heeft derhalve bij de bevolking wantrouwen en de vrees verwekt dat de belastingen door den Rijkraad bij voorkeur ten voordeele des adels en der groote corporaties verdeeld zullen worden. Oostenrijk behoeft eene Constitutie, en wel eene vrijzinnige, indien de hand der eenheid des Rijks zal bevestigd, de rust en het vertrouwen in alle deelen des Lands hersteld zullen worden.

Het bevestigt zich dat de Paus de hem door den Franschen gezant, hertog de Grammont, gedane hervormings voorlagen van de hand gewezen heeft en verklaard moet hebben die onder geenerlei voorwaarde te zullen aannemen, maar, in geval men hem geweld wilde aandoen, liever zijne Staten te willen verlaten.

Per Telegraaf.

LONDEN 24 Julij.

Van de gelden, tot organisatie der militaire verdediging des Rijks vereischt, zullen negen miljoen ponden stelling voor de vestingwerken worden aangevraagd. Slechts twee miljoen zal dadelijk opvoerdbaar zijn.

Tweede dépêche.

Het agentschap Reuter deelt eene dépêche uit Bern mede, volgens welke de Bondraad verwittigd is van het onbepaald nitstel der conferentie over de geneutraliseerde provincien van Savoyje, uit hoofde Oostenrijk stellig weigert met Piëmont zitting in die conferentie te nemen.

LONDEN 25 Julij.

In het Lagerhuis zeide lord J. Russell gisteren avond, in antwoord op eene interpellatie van den heer Griffith, dat de Napoleische troepen Pruisië ontruimd hebben en

dat de Koning van Sardinië een afgevaardigde naar Garibaldi had afgezonden, zonder dat de Minister wist met welk doel dit geschied was.

Tweede dépêche.

De Times zegt heden, dat het sluiten van den vrede tusschen de Drusen en de Maronieten de interventie niet noodig maakt. Het blad verwacht dat, desniettegenstaande, Syrië met of zonder goedvinden der Porte bezet worde en dat de hoofden van het complot tegen de Christenen, even als hunne medeplichtigen onder de Turksche autoriteiten, gestraft worden.

TÖPLITZ 24 Julij.

De Keizer van Oostenrijk is heden namiddag ten vier ure hier aangekomen en zeer goed ontvangen. Overal ziet men Oostenrijksche, Boheemsche, Pruisische, Saksische en Beijersche vlaggen wapperen.

Tweede dépêche.

De Pruisische gezant aan het Hof van Weenen is te gelijk met Keizer Frans Josef alhier aangekomen. De Oostenrijksche gezanten te Berlijn en te Dresden zijn insgelijks gearriveerd.

TURIJN 25 Julij.

De gezanten des Konings van Napels zijn heden morgen door Koning Victor Emmanuel ontvangen. Van Garibaldi is niets naders vernomen.

LONDEN 25 Julij.

KOFFIJ. Plant. Ceylon 69/6 a 75/8; Native 62/ a 63/. Het artikel verkeerde in eenigzins sloopstemming. — THEE met onbeduidenden handel. — RIJST. Bengal 13/6 a 14/9; Madras 10/9. — INDRIGO. Op de heden gehouden veiling zijn 6739 cer. Guatemala tot 2 a 4 d. lagere prijzen verkocht. — HANDELS. St. Petersburg. Rein 29. — TALK in loco 52/9, Oct./Dec. 52/8. Heden werden afgeleverd 174 en aangevoerd 2048 v. — IJZER 51.9. — OLIE prijshoudend. — GRAANEN. Tarwe vast met ruimen toevloed. Haver en Gerst iets lager.

LIVERPOOL 25 Julij.

KATOEN. Heden werden 8000 b. tot onveranderde prijzen afgedaan.

BERLIJN 25 Julij.

ROGGEN sloop, Julij 43 1/2, Herfst 46. — RAAPOLIE vast, Julij 11 1/2, Herfst 11 1/2.

HAMBURG 25 Julij.

OLIE. Julij 26.6, Oct. 26.12.

MADRID 24 Julij.

Spanje 1 1/2 pc. 41.90; dito 3 pc. 49.50.

PARIS 25 Julij.

Frankrijk 3 pc. 68.05; dito 4 1/2 pc. 97.10 Credit Mobil. 677. Spanje 1 1/2 pc. 39; dito binnenl. 3 pc. 47 1/2.

LONDEN 25 Julij.

De 3 pc. Geconsolideerde 93 1/2. Rusland 5 pc. 100 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 39 1/2; dito Buitenl. 3 pc. 48 1/2; dito Amort. 30 1/2. Portugal 3 pc. 44 1/2. N. Rus. Leening 4 pc. present.

WIJZEN 25 Julij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 70; dito Nation. 79.80 Wissel Londen 126.50.

FRANKFORT 25 Julij.

Oostenrijk, Metall. 5 pc. 64; dito Nation. 5 pc. 60 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 39 1/2; dito 3 pc. 48 1/2.

ANTWERPEN 25 Julij.

Spanje 1 1/2 pc. 39 1/2; dito 3 pc. 48 1/2. Oostenrijk Metall. 5 pc. 53 1/2; dito Nationale 5 pc. 61 1/2.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 25 Julij.

Heden ochtend omstreeks half elf ure ontstond brand bij den broodbakker H. Montens op den Schiedamschen Dijk, hoek van de Schildersweg. Door de dadelijk aangebrachte hulp van een paar brandspuiten, hoewel verscheiden waren toegesnel, was men den brand spoedig meester. Men vermoedt dat een klein defect in het bovengedeelte van den oven bij het stoken aanleiding tot het ongeval gegeven heeft.

Z. M. heeft goedgevonden, aan de navolgende commissien uit de Staten van Noordbrabant en Noordholland magtiging te verleenen, om na de sluiting van de Zomervergadering der Staten hare werkzaamheden voort te zetten, als: 1°, aan eene commissie uit de Staten van Noordbrabant; belast met het onderzoek van een door de Gedeputeerde Staten ontworpen reglement van beheer en toezigt over de waterschappen in Noordbrabant; 2°, aan eene commissie uit de Staten van Noordholland, belast met het onderzoek van het voorgedragte ontwerp-reglement van het bestuur van de polders onder Bergen; alsmede aan de nagelomde commissien uit de Staten van Zuidholland en Utrecht als: 1°, aan eene commissie uit de Staten van Zuidholland, belast met het onderzoek van een door de Gedeputeerde Staten ontworpen besluit tot opheffing der Ambachten en van het bestuur over de 64 Hooven onder Overschie in het heemraadschap Schieland; 2°, aan de commissien uit de Staten van Zuidholland en Utrecht ten einde gemeenschappelijk te onderzoeken; a, het door Gedeputeerde Staten der beide provincien ontworpen besluit tot splitsing van de polders Nieuwkoop en Zevenhoven, — en dat tot afscheiding van eenige percelen gronds van den polder Nieuwkoop en Noorden; en b, een door de Gedeputeerde Staten der beide provincien ontworpen reglement voor het waterschap van den Hoogen Boezem achter Haastrecht.

Z. M. heeft aan S. Naaijen eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeenten Giessen, Andel en Rijswijk.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, op hun verzoek eervol ontslag te verleenen aan jhr. mr. J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk, als hoogheemraad van den Lekdijk bovendams (Utrecht), en aan W. H. van Sijll, als plaatsvervangend heemraad van het polderdistrict Nederbetuwe (Gelderland); 2°, te benoemen in de prov. Noordbrabant; tot gezw. van den Koningoordpolder onder Dinteloord A. Bogers; in het bestuur van den Oud Glimespolder tot gezw. C. de Wit, en tot secret. penningm. B. de Graauw; tot secret. bij het polderbest. van Ooijen H. Dijkhoff; in de prov. Noordholland; tot waarschapp van Drechtland voor de gem. Hoorn J. C. Bast; tot heemr. van den polder het Hoorder Nieuwland J. T. Zijm; tot hoogheemr. van den Zeedijk beoosten Muiden L. D. Taunay; tot hoogheemr. van wege Medemblik in het collegie van den Hondsbossche en duinen tot Petten C. Gerdenier; in de prov. Zeeland; tot gezw. van den Mairepolder, Zuidbeveland, J. Wabeke; tot dijkgr. van den Noordkraaijertpolder P. Remijn; tot gezw. van den Nieuwen Kraaijertpolder A. Remijn; tot gezw. van den Zuidkraaijertpolder J. Kaaysteker; tot dijkgr. van den polder van Borsselen L. Rottier; tot gezw. der Breede Watering bewesten Yerseke J. Dekker Cr.; tot dijkgr. van den polder Zuidwesterwijk of Oud Vogelzchor E. F. de Vleeschouwer; in de prov. Utrecht; tot dijkgr. van den Lekdijk beneden-dams en van den IJsseldam jhr. mr. J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk; in het 2de distr. van de prov. Overijssel; tot dijkgr. van het dijkdist. Hasselt en Zwartsluis mr. R. H. baron de Vos van Steenwijk; in de prov. Friesland; tot buitengew. gedep. bij het dijkbest. van Kollumerland en Nieuwkruisland M. D. Beintema, tot dorpsvolmagt in het dijkbest. van Kollumerland en Nieuwkruisland S. R. de Vries; tot dijkvolm. van den Noorderleegpolder C. A. Slim; tot dijkvolm. van den Biltpolder J. J. Hoogland.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot ontvanger der directe belastingen te Middelburg, de heer A. M. Danckaerts, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Vlissingen.

Z. M. heeft goedgevonden: den 2den luit. G. P. Eyken, van het 2de reg. inf., in rang en ancienniteit over te plaatsen bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië; te benoemen: tot 2den luit. bij het 3de reg. vest.-artill., den kadet K. J. A. Pape, herkomstig van de Koninklijke Militaire Akademie.

Bij Zr. Ms. besluit zijn de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen J. C. D. Steendijk, J. J. Borst, C. H. Schröder, J. O. Hart-hoorn en W. H. Visscher van Aalst, met ingang van den 1 augustus aanstaande benoemd tot officieren van gezondheid der 3de klasse bij de zeemagt.

De audientie van den Minister van Oorlog zal op dinsdag den 31 dezer geen plaats hebben.

Bij beschikking van het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland, dd. 20 Julij ll., is A. van den Heuvel junior, notaris-klerk te Oud-Beijerland, benoemd tot deurwaarder bij de arrondissements-regtbank te Dordrecht, en bij beschikking van evengenoomde Regtbank dd. 24 Julij ll. tot deurwaarder bij het kantongeregte te 's Gravendeel, met last om aldaar te residieren.

In de Amersfoortsche Courant leest men het volgende: „Het zal niet onverschillig worden geacht, dat hier eenige bijzonderheden nopens ons nieuw aangenomen geslacht kunnen worden medegedeeld, iets dat thans zal geschieden, vermits sedert eenige dagen en te Utrecht en te Amersfoort twee kanonnen met getrokken loop (of getrokken ziel, gelijk men zich bij de artillerie uitdrukt) uit Delft zijn aangekomen, waarmede eenige schoten op de Zeister heide zijn gedaan. „Men heeft bij ons geen geheel nieuw systeem willen beproeven, maar verkozen zich de uitvinding en ontvinding van andere Staten ten nutte te maken. Daartoe heeft men het Fransche getrokken veldgeschut in beginsel aangenomen, dit trachten na te bootsen en zooveel mogelijk te verbeteren. Men heeft evenwel geen nieuw geslacht doen gieten, maar gebruik gemaakt van twee soorten van vuurmonden, die bij onze artillerie niet hoog in waarde zijn aangekeend, namelijk het ligte kanon à 6 & en den houwtiser à 12 duim. Deze heeft men met brons volgegoten, en na ze op het kaliber van 4 & te hebben uitgeboord, van 6 trekken of gleuven voorzien, die van de monding af tot achter in de ziel doorloopen en eene sloopwending van de linker- naar de rechterzijde maken. Het ijzeren projectiel (kogel), dat uit dezen vuurmond geschoten wordt, is 2/3 cilindervormig en loopt van voren in een kegelvormig aan de punt afgeerd gedeelte uit. Het is gedeeltelijk hol en heeft aan de punt een cilindervormig buisgat, dat gesloten wordt met een houten stop. Dit gat dient om de springlading en, bij de projectielen bestemd om als granaatkartets te werken, tevens ook de looden kogeltjes in de daarvoor bestemde holte te brengen. „Het projectiel heeft invendig 9 of 12 anken nokken, die, in twee rijen verdeeld, bestemd zijn om het projectiel den loop der trekken te doen volgen, en alsoo eene snelle wending om zijne langste as te doen aannemen, waardoor de punt naar voren gekeerd blijft, en men een zeer nauwkeurig schot verkrijgt. Bij die met springlading voorzien, heeft men 12 nokken, waarvan 3 in de onderste rei op en neder beweegbaar zijn en binnen in het projectiel op een gelijk aantal spiraalveren rusten. Deze 3 nokken worden bij het laden van het kanon met een eenvoudig ringvormig toestel voorzigtig binnenwaarts gedrukt en in de trekken der monding gebragt. Wanneer het projectiel bij het schot de monding verlaat, dan worden deze 3 nokken vrij, en plotseling met een schok door de spiraalveren naar buiten gedrongen. Daar deze nokken nu binnen in het projectiel op eene vernuftige wijze aan een met geconcentreerd zwavelzuur gevuld glazen buisje zijn bevestigd, zoo breekt dit buisje en ontsteekt het zwavelzuur eene compositie, die ter harer tijd het vuur medeelt aan de springlading en aldus het projectiel aan zijne bestemming doet beantwoorden.

„Men is door deze inrigting bijna zeker tot op eenen afstand van ruim 3000 Ned. ellen juist te zullen raken, als het kanon slechts goed in de rigting is.”

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Staphorst (Overijssel) da. J. van der Werff, thans te Wijk bij Heusden.

Bedaakt voor het beroep naar de Herv. gemeente te Workum door da. G. A. Fijnvandraat, predikant te Zwartsluis.

Aangenomen: het beroep naar de Ohr. Afgesch. gemeente te Avereest (Overijssel) door da. A. F. Kok, pred. te Zierikzee.

VLAARDINGEN 25 Julij. — Na eene veertiendaagse reis is gisteren avond eindelijk de 5de jager aangekomen, bevracht met 325 ton haring, waarvan 196 ton VH en 129 MH, die heden avond geheel waren verkocht, zoo mede die van den laatsten jager, welke nog wordt verwacht. De hoop is nu verder op de vangers gevestigd, wier heenvaren van de plaats der visscherij nu aan geene regelen gebonden is.

WOUDRICHEM 24 Julij. — Op de heden alhier gehouden paardenmarkt waren ruim 100 paarden aan de lijn. Er was naar dit gering getal gerekend tamelijk veel handel. De afdands werkpaarden golden f 175 a f 200, de drie- en vierjarige f 250 a f 300, terwijl de jaarlingen f 100 a f 125 deden. Buitenslandsche kooplieden vond men op de markt niet.

's GRAVENHAGE 25 Julij. — In deze residentie zijn aangekomen en afgestapt aan het Hôtel Paulez de graaf Eugène Mercy d'Argenteau, van Luik, en de graaf Wrangel, van Stockholm, en in het Hôtel de l'Europe de heer H. C. J. Pion, raadheer in het Keizerlijk Hof te Besançon, en de heer Greef, president-directeur der Maatschappij: „de Bergwerk-vereening in Nederland,” benevens verscheidene leden. Heden is in dat hôtel door die Maatschappij eene algemeene vergadering gehouden.

— Heden vierde, aan de comptabiliteit en expeditie van de Nederlandsche Staats-Courant en het Staatsblad de heer A. van Poeteren Az. zijne 50jarige ambtsvervulling. Bij deze gelegenheid werd hem, namens de ambtenaren van de comptabiliteit der Nederlandsche Staats-Courant, zoome van de redactie en van de algemeene Landsdrukkerij, een geschenk in zilver, bestaande uit een prachtige inktkoker, aangeboden. De directeur der algemeene Landsdrukkerij, de heer Withuys, sprak bij deze gelegenheid den jubilaris hartelijk toe, en deed o. a. uitkomen, dat de broeder van den heer van Poeteren, nu 5 jaren geleden, het bijzonder voorrecht mocht genieten, bij dezelfde administratie, gelijk feest te vieren; hij bragt voorts hulde aan den ijver en de nauwgezette pligtsvervulling, ook van den tegenwoordigen jubilaris, die, bewogen door de ondervonden blijken van op prijsstelling zijner langdurige diensten, met aandoening daarop antwoordde en zijn dank deswege betuigde.

Goes 23 Julij. — Door een onbekende sijn aan de kerk te Schore een paar sierlijk bewerkte kannen ten geschenke gegeven, om bij het Nachmaal te worden gebruikt.

UTRECHT 25 Julij. — In de gisteren gehouden zitting van den Raad dezer stad is besloten voor f 300,000 deel te nemen in het kapitaal der Nederlandsche Centraal-spoorwegmaatschappij, voor den aanleg van den spoorweg van Utrecht over Amersfoort naar Zwolle, met dien verstande evenwel, dat de Raad op dit besluit terugkomt, bijaldien deze lijn nog in de in be-raadslaging zijnde Regeringsvoordragt, betreffende de spoorwegen, mogt worden opgenomen. Tot het vinden dier f 300,000 zal eene leening worden gesloten op nader te bepalen voorwaarden.

Door de provincie is voor dezen spoorweg reeds eene bijdrage toegezegd van f 50,000, te verleenen in 20 jaarlijkse termen van f 2500; Amersfoort voor f 50,000; door de provincie Overijssel eene van f 40,000, terwijl de stad Zwolle voor f 200,000 in het kapitaal der Maatschappij deel neemt.

ARNHEM 24 Julij. — Gedurende den tijd dat de troepen zullen kamperen, hetwelk zal zijn van den 31 augustus tot en met den 20 september, zal in de legerplaats bij Milligen een geschikt terrein worden bestemd tot het houden van eene dagelijkse markt, alwaar de landlieden groenten en andere eetwaren te koop zullen kunnen brengen.

ZWOLLE 24 Julij. — De Gemeenteraad heeft in zijne zitting van gisteren besloten, dat ter verkrijging der f 200,000, waarvoor, ingevolge Raadsbesluit van 11 Julij, zal worden deelgenomen in de Nederlandsche Centraal-spoorwegmaatschappij, eene leening zal worden aangegaan, tegen eene rente van hoogstens 4 1/2 per cent.

RUJNEN 23 Julij. — Meldt men uit andere plaatsen de geringe winst der bijen, ook van hier kan zulks gemeld worden, terwijl de bijenhouderij het er voor houden dat zulks mede is toe te schrijven aan den slechten staat der heide, wijl de bloesem daarvan geheel door rupsen en wormen wordt doorgemaakt.

HAARLEM 23 Julij. — Het detachement supplement-troepen, bestemd voor het leger in Oost-Indië, hetwelk den 28 dezer te Rotterdam, aan boord van het aldaar liggend schip Burgemeester Hoffman, gezagvoerder T. D. de Wit, zal embarkeren, zal tevens te St. George d'Elmina een detachement neger-recruten afhalen. Met dien bodem vertrekken 4 onderofficieren en korporals, welke tijdelijk zullen gedetacheerd worden bij het werfdepot te St. George d'Elmina, en de aldaar aanwezende onderofficieren en korporals vervangen, die met gemelden bodem de reis naar Java zullen vervolgen.

— Even als vroeger is weder een detachement vreemde militairen van het koloniaal werfdepot alhier op het depot van het tweede regement infanterie te Gouda gedirigeerd, ten einde, na aldaar te zijn gekleed en geëquipeerd, naar Vlissingen te vertrekken en ingedeeld te worden bij de veld-bataillons van dat korps, en aldaar dienst te doen, tot tijd en wijlen zij naar Oost-Indië zullen worden gezonden.

WIJKE 23 Julij. — Niettegenstaande de ongunstige en koude weersgesteldheid, die gedurende het voorjaar geheerscht heeft, beloven de te veld staande gewassen alhier en in deze omstreken eenen buitengewonen oogst te zullen opleveren, voornamelijk is dit het geval met de rogge en de aardappelen. De boogaarden beloven mede eene dubbele opbrengst, zoodat de landbouwer met blijde verwachting hier de toekomst te gemoet ziet.

242ste Staats-Loterij.

3de Klasse, 3de Lijst. Trekking op 25 Julij.

GETROKKEN PRIJZEN.
Prijs van f 2000: N.º 17608
" " " 1500: " 9686
" " " 1000: " 2952 6029 9161 18735
" " " 400: " 1975 17852
" " " 100: " 925 3731 10078 10359
" " " " 12064 13591 19625 19837

Prijzen van f 45:
9 2574 5512 8111 10417 12595 14824 17127
28 2609 5533 8136 10425 12745 14827 17215
75 2629 5547 8144 10434 12868 14849 17254
124 2741 5676 8188 10445 13162 14943 17339
219 2797 5694 8198 10451 13164 14947 17348
281 2830 5718 8200 10543 13236 15005 17354
336 2831 5778 8206 10550 13249 15019 17446
375 2844 5842 8219 10690 13281 15058 17496
436 2853 5876 8231 10699 13314 15098 17506
455 2882 5895 8234 10780 13316 15179 17607
468 2899 6100 8238 10796 13371 15234 17666
641 2921 6179 8272 10799 13372 15342 17673
692 3101 6256 8286 10813 13383 15372 17808
713 3142 6284 8333 10823 13465 15404 17896
728 3169 6314 8343 10849 13496 15412 17903
776 3290 6329 8417 10850 13540 15429 17975
778 3236 6355 8428 10866 13612 15438 18005
837 3251 6511 8476 10883 13621 15494 18077
881 3315 6550 8485 10886 13664 15512 18121
962 3359 6611 8620 10991 13684 15552 18204
1037 3360 6654 8636 11100 13716 15671 18283
1045 3404 6667 8637 11118 13747 15674 18292
1103 3554 6682 8679 11163 13776 15697 18330
1165 3674 6777 8710 11165 13790 15750 18470
1206 3676 6810 8740 11269 13837 15775 18570
1274 3711 6826 8765 11340 13860 15834 18665
1299 3791 6861 8903 11439 13910 15846 18683
1386 3794 6878 8928 11570 13921 15883 18675
1392 3967 6887 9109 11661 13959 16039 18723
1393 3978 6908 9153 11663 13982 16132 18748
1413 3983 6986 9170 11703 14019 16214 18798
1417 4005 7014 9230 11713 14046 16285 18888
1554 4008 7026 9307 11742 14096 16307 18939
1588 4053 7117 9335 11787 14128 16321 18940
1614 4113 7154 9344 11808 14182 16336 19021
1649 4120 7191 9411 11819 14229 16344 19099
1760 4157 7225 9614 11870 14235 16566 19137
1794 4325 7262 9617 11928 14251 16584 19160
1874 4423 7256 9721 11944 14260 16613 19335
1943 4551 7299 9743 11979 14274 16629 19348
1952 4607 7306 9769 12005 14281 16642 19465
1956 4636 7325 9770 12021 14282 16734 19497
2046 4691 7413 9789 12063 14320 16736 19504
2073 4756 7439 9833 12081 14369 16738 19506
2084 4833 7448 9842 12094 14396 16741 19547
2102 4911 7474 9860 12140 14424 16812 19592
2113 4977 7526 9913 12201 14552 16819 19646
2143 5035 7622 9939 12230 14576 16863 19654
2152 5113 7637 9966 12351 14638 16938 19667
2193 5132 7748 9991 12358 14662 16943 19673
2253 5141 7852 10185 12420 14687 16945 19732
2357 5209 7873 10259 12437 14704 16991 19780
2414 5234 7962 10262 12450 14705 17042 19833
2449 5245 7998 10276 12466 14767 17072 19862
2450 5304 8003 10277 12478 14778 17093 19876
2511 5308 8032 10386 12563 14782 17112 19951
2530 5406 8048 10400 12590 14790 17114 19997
2542 5449 8098

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 25 Juli. OVERLEDEN: C. Kurow, man van H. J. Haag, 50 j. — A. J. Schuurmans, j., 20 j. — B. C. Bijnag, z., 1 j. — C. R. A. M. van Dieren, d., 17 d. — S. van Gijn, vrouw van J. Meijerhoeven, 45 j. — W. C. Knoop, z., 3 m. — E. J. H. Franke, j., 43 j. BEVALLEN: M. Wulfke, geb. van den Berg, z. — M. Wijnveldt, geb. Pijndijk, z. — G. E. Geene, geb. van de Laar, d. — C. J. van der Meer, geb. Pijnaker, d. — T. E. Diech, geb. Peters, d. GEHUWD: C. Broedveld, wedr., 57 j., met R. de Bruyn, j., 48 j. — D. J. Zellenrath, j., 23 j., met S. J. de Rooy, j., 19 j. — J. de Vos, wedr., 29 j., met G. Frederiks, j., 30 j. — J. J. Kol, j., 24 j., met H. C. Piens, j., 28 j. — N. Ruys, j., 28 j., met J. de Vos, j., 19 j. — H. Bolk, j., 23 j., met A. Hess, j., 21 j. — F. J. Goosen, j., 26 j., met J. van Ravestijn, j., 30 j. — A. M. Aldendorp, j., 26 j., met M. G. Soudijn, j., 29 j. — J. Meenhorst, j., 21 j., met H. J. van der Goes, j., 22 j. — B. J. Bienen, wedr., 41 j., met A. J. Luhlif, j., 37 j. — H. W. Prillewitz, j., 29 j., met A. E. Zeeman, j., 22 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING, IN HET NOTARISCHES ROTTERDAM, Woensdag den 25 Juli 1860, AFSLAG VAN: Een Huis enz., Delftschevaart, 6/350;... - 4025, daarboven f 500, verkocht. Een Huis enz., Schiedamschen Dijk, 3/495;... - 8000, daarboven f 1200, verkocht. Een Huis enz., Mannenlaan, 13/385;... - 3000, daarop verkocht. Een Huis enz., Oppert, 6/18;... - 8250, daarboven f 1250, opgehouden. Een Pand enz., Hoogaart, 3/17;... - 7650, daarboven f 2400, opgehouden. VEILING VAN: Een Pand enz., Goudschap Rijkweg, 13/527;... - 7550.

Beursberigten. Londen 24 Juli. 3 pc. Cont. cont. 93 a 93 1/2. 5 pc. Oostenrijk 79 - 82. 4 pc. Belg. 95 - 97. 5 pc. Braz. 1824 99 1/2 - 100. id. 1829/39 - 100. id. 4 pc. 1852 - 87 - 89. idem 1858 - 87 - 89. 6 pc. Buen-Ayr. 82 - 84. 6 pc. Chili - 102 - 104. 3 pc. idem - 67 - 69. 5 pc. Denemark. 98 - 102. 3 pc. idem - 82 - 84. 2 pc. Holland. 65 - 67. 4 pc. idem - 101 - 103. Equador - 11 - 12. id. Land - warr. - 14 - 15. id. Grenada. 14 - 15. id. Uitgesteld. - 4 - 4. 4 pc. Mexico - 20 1/2 - 21. id. Parijs kort. 25.10 - 15. 4 pc. Perz. - 94 - 95. idem 3 m. - 25.32 - 37 1/2. De beurs in het Lagerhuis ontbent de financiële plaats der Begeering welke heden gunstig op de beurs. Waarschijnlijk zou de uitwerking nog grooter geweest zijn zonder de opmerkingen van lord Palmerston, betreffende de land- en zeemagt van Frankrijk. Binnenland. Parijs 24 Juli. Frankrijk 3 pc. a contant 68, 67.75, 67.80; dito op

ultimo 67.85, 68, 67.75, 67.80; dito 4 1/2 pc. a contant 97.10, 96.90; dito op ultimo 97.15, 97.10. Bank-Actien 2805, 2810; Credit Mobilier 670, 672.50, 667.75. Rusland 4 1/2 pc. -; dito Spoorweg-Andeelen 480, 478.75. Napels 5 pc. -; Spanje 1 1/2 pc. 39; dito binnenl. 3 pc. 47 1/2; Oude - en dito Nieuwe 47 1/2; dito binnenl. 3 pc. 47 1/2; dito Passive 20. Oostenrijk 5 pc. 81. De beurs verkeerde heden in een gedrukte stemming; de 3 pct. Fransche fondsen sloten 46 centimes lager dan gisteren.

AMSTERDAM 25 Juli. Table with columns: L. k., h. k., geb. k. Rows include: Nederl. Werk. Schuld 2 1/2 pCt., dito dito 3, dito dito 4, Amort. Synd. 3 1/2, Hand. Maats. 4 1/2, O. I. Leening 4, Holl. Sp. 4 1/2, Rijn-Spoorw. 4 1/2, M. van Weld. 4, België, Cert. Rofsch. 2 1/2, Frankrijk, Certificaten 3, Spanje, Buitenlands. 1 1/2, dito 3, Binn. a f 6000 3, Amort. Schuld 20 1/2, Bew. v. Coup. 5 1/2, Portugal, Obligatien 3 pCt., dito 1856/59 3, dito Uitgest. 3, Rusland, Ob. Hope en C. 5, dito 1828/29 5, Cert. 1831/33 5, d. 1840... 4, d. d. Steegh... 4, d. d. Nieuwe 5, d. d. 1855 N. 5, d. te Lond. 4 1/2, d. v. Assign. 6, Inscr. dito 6, Polen, Aand. 1835... 4 pCt., Obligatien 5 pCt., Pruisen, Obligatien 5 pCt., Ob. d. 4, d. 5, d. 6, d. 7, d. 8, d. 9, d. 10, d. 11, d. 12, d. 13, d. 14, d. 15, d. 16, d. 17, d. 18, d. 19, d. 20, d. 21, d. 22, d. 23, d. 24, d. 25, d. 26, d. 27, d. 28, d. 29, d. 30, d. 31, d. 32, d. 33, d. 34, d. 35, d. 36, d. 37, d. 38, d. 39, d. 40, d. 41, d. 42, d. 43, d. 44, d. 45, d. 46, d. 47, d. 48, d. 49, d. 50, d. 51, d. 52, d. 53, d. 54, d. 55, d. 56, d. 57, d. 58, d. 59, d. 60, d. 61, d. 62, d. 63, d. 64, d. 65, d. 66, d. 67, d. 68, d. 69, d. 70, d. 71, d. 72, d. 73, d. 74, d. 75, d. 76, d. 77, d. 78, d. 79, d. 80, d. 81, d. 82, d. 83, d. 84, d. 85, d. 86, d. 87, d. 88, d. 89, d. 90, d. 91, d. 92, d. 93, d. 94, d. 95, d. 96, d. 97, d. 98, d. 99, d. 100.

Rotterdam 25 Juli. Nederl. Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 64 1/2, Spanje... Oblig. 3, nu 1 1/2 39 1/2, Certif. Coupons 5, Portugal... Obl. 1856/7/9 3 42 1/2, Rusland... Obl. 1798/1816 5 102 1/2, Oostenr... Oblig. Metall. 2 1/2 27, dito dito 5 51, dito Nat. Met. 5 58, Grenada, Obligatien... 4 13 1/2. Over het geheel verkeerde de beurs voor buitenlands. fondsen in een zwakke stemming, met weinig levendigheid ten opzichte van handel. Het Comité der Effecten-handelaren, H. A. MARCELIS, Secretaris, Laatste prijzen ten drie ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2 1/2 pc., 64 1/2; Portugal, Obligatien te Londen 1853, 3 pc., 44 1/2; dito dito 1856/59, 3 pc., 42 1/2; Spanje, Binnenl., 3 pc., 47 1/2; Oostenrijk, Metalliek, 2 1/2 pc., 27, 27 1/2; dito Nationale, 5 pc., 58, 1/2, 1/2.

Handelsberigten. ROTTERDAM 25 Juli. WERKHOUT. De heden alhier gehouden veiling is afgevoerd als volgt: Kav. 1-22. 178 bl. Domingo Mahoniehout... 146 bl. 18-21 c. 23-28. 25 " Amerik. Werkhout... 21 " 13-15 - 29-32. 23 " Eikenhout... - - - 33-35. 6 " Notanboomenh... 4 " 11 - 36-44. 51 " Manzanilla Mahoniehout... 40 " 18-21 - 45-64. 43 " Domingo... 28 " 32-46 - 55-58. 19 ton Florida Cederhout... - - - SCHIEDAM 25 Juli. GRANEN. Verkocht: Rogge, 148 @ Windau f 210 3/4. MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust f 15.- JENNEVER... f 20.50. AMST. PROEF... f 21.75. Alles zonder de belasting. SPOELING per Ketal... f 0.70. AMSTERDAM 25 Juli. KRUIDENRIEWAAREN. De gisteren gehouden veiling is afgevoerd als volgt: 270 k. Nieuw Valencia Rozijn oegh. tot f 8 1/4 a f 9 1/4; 105 k. Sultana dito oegh. tot f 29 1/2 a f 30; 55 k. Zwarte dito oegh. tot f 14 1/2 a f 14 1/4; van de 27 1/2, 60/4 k. Nieuw Prunimedanten in 1 kav. verkocht tot f 18 en de overige oegh. tot f 18 a f 22; 78 k. Malaga Prunien verkocht tot f 12 a f 15; 5 fusten Krenten verkocht tot f 11 1/2; 5 v. Carolina Rijst verkocht tot f 13 1/4 a f 13 1/2; 337 doz. Smirna Vijgen verkocht tot f 8 1/4 a f 14 1/2; 18/2, 7/4 k. Muscadel Rozijn verkocht tot f 12 1/2 a f 12 1/2; 44 b. Komijn verkocht tot f 10 1/4 a f 16; 2 v. Nagelen verkocht tot 21 c.; 16 tob. Soya gedeeltelijk verkocht tot f 19 a f 25; 60 v. Nieuwe Krenten verkocht tot f 12; 32 k. Muscadel Rozijn in lagen verkocht tot f 23 a f 23 1/2. STERKE DRANKEN. Heden zijn uit de eerste hand bij inschrijving afgedaan: 100 legg. Arak, per Pieter; 44 legg. Brandy dito en 6 legg. Rum, per Willemia & Clara. Vm. Kalveren iste kwal. f 60 a f 80; 2de kwal. f 50 a f 70; 3de kwal. f 40 a f 60; Schapen f 23 a f 34; Varkens 44 a 48 c. per Ned. v. GRANEN. Tarwe bij gerijven als voren: 130 @ bonte Poolche f 35; 127 @ Vriessche f 33 1/2 a/d. Zaai; 130 @ O. Zeeuwache f 36. Rogge f 124 @ Pruis; f 213; 117/118 @ Petersh. f 182, f 184; 127 @ Pruis. f 213; op levering lager, in Juli f 176, f 177; Oct. f 185, f 184. Gerst slap: Franche f 195 per 1950 kil. Haver en Boekweit zonder handel.

ROTTERDAM 25 Juli. naar de Kaap de Goede Hoop 35/ a 37/6. Bombay... 30/ - 32/6. Calcutta... 34/ - 35/6. Aden... 40/ - 42/6. Kurrachee... 32/ - 33/6. Madras... 33/ - 35/6. Singapore... 38/ - 40/6. Suez... 55/ - 57/6. Hong Kong... 50/ - 55/6. Shanghai... 57/6 - 60/6. Melbourne... 45/ - 50/6. naar Sydney... 45/ - 50/6. San Francisco... 45/ - 50/6. Woorang... f. 75. van Wales... Bombay... 33/ - 35/6. Manilla... 50/ - 52/6. Hong Kong... 57/6 - 60/6. Shanghai... f. 75 - 80. van Cardiff... Calcutta... 37/6. ANKEREN 24 Juli. KOFFIJ zonder... GRANEN. Men vraagt hogere prijzen, waarden... zwaar beperkt in 3000 heet. Metel Rogge... 7. - OLIEZaad... zwaar. Omzet 1000 heet tot geh. prijs. - Van Katoen zijn 32 balen Mobile verkocht. - Van Hop 50 balen Alest. - Van Peper is een partij van 1000 balen Singapore afgedaan. - Van Rijst 300 b. Rangoon tot f 7 1/2. - SUIKER. Geraffin. Men meldt ons den verkoop van 121 m. kil. Crushed en 15 m. kil. Broden. HAMBURG 24 Juli. KOFFIJ met geringen omzet in Rio. - ZINK stiel; verkocht gisteren 2000 ctr. loco tot 15 m. 6 sch. - RAAPZAAD loco 26.6, per Oct. 26.12. - GRANEN. Tarwe in loco met goedden handel 2 rth. hooger betaald; af Holstein 132/133 @ per Juli/Sept. 140/144 rth. bod. geboden, doch hooger gehouden. Rogge in loco lager; Russische tot 116 rth. verkocht, af Oostzee stiel. NEW-YORK 23 Juli. Katoen. Omzet 1540 b; de prijzen zijn veranderd. - MEEL levendig en vast. - Tarwe... niet gevraagd. - HAVER vast. - PROVISIEN tot goede prijzen te plaatsen. - VRAECHTEN vast en rijzende. Advertentien. Bevalen van een DOCHTER, Vrouw, H. E. VIRULY - VAN WICKVOEDER, Rotterdam, Belvédère, onder Stompvliet, 25 Juli 1860. Charlois, 25 Juli 1860. Zeer voorpoedig bevalen van een welgeschapen ZOON, HERMINA MARGARETHA, P. N. B. K. O. K., geb. Kne. Eenige kennisgeving. Uittreksel. Bij Vonnis der Arrondissements-Regbank te Rotterdam van 7 Mei 1860 is, op het daartoe door de beide Echtgenooten gedaan verzoek, de Scheiding van Tafel en Bed uitgesproken tusschen HENDRICUS WILHELMUS LOURENS, Dansmeester, Koffijhuisshouder enz., en WILHELMINA CATHARINA JANSEN, zonder beroep, beide wonende te Rotterdam. Rotterdam, Voor deugdelijk Uittreksel, 22 Mei 1860. Bij Vonnis der Arrondissements-Regbank te Rotterdam, dd. 25 Juli 1860, behoorlijk geregistreerd, is verklaard dat er Rechtsvermouden van Overlijden bestaat ten aanzien van JOSEPHUS JOHANNES KRANEN, laatst Matroos op het Nederlandsche Barkschip Eduard Marie en gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend, en zulks sedert 29 Maart 1850, en hij veroordeeld in de kosten van het Geding. De Procureur der Eischeresse, H. T. N. O. E. V. E. R. Ten gevolge van het overlijden op 20 dezer van den Heer A. DE HAAN, hebben de Ondergetekenden de eer, het Publiek, en hunne Begunstigers in het bijzonder, kennis te geven dat de Fabricek onder de Firma A. DE HAAN, op denzelfden voet als vroeger, zal worden voortgezet, alsook dat de handel in Molens en Meelmeesters Worens, door de eerste en laatst Ondergetekenden, mede onder de vroegere Firma DE HAAN & VOBBE, wordt voortgezet. Zij bevelen zich mitidien beleefdelijk aan in de voortdurende van het tot heden genoten vertrouwen. Rotterdam, Wed. A. DE HAAN, Juli 1860. J. J. SJOERS, H. H. VOBBE. Glas, Porselein en Aardewerk. H. R. TEUBNER, Firma J. GLANS & Co., Vischsteeg, 2, n. 109. DONDERDAG, VRIJDAG EN ZATURDAG O P R U I M E N G tot buitengewoon lage Prijzen.

Scheepstijdingen.

Brouwerij. Aang. 25 juli Athena, Schilling, New-York Mary, Squibb, Newc. (vertr. n. Schiedam) Jackson, Eliot, dito (vertr. n. Rott.) Cassandra, Fleming, Sunderland (vertr. n. Rott.) William, Newitchey, Shields (opgezeid n. Rott.) (N. W., hard) Mellevoet (NW) Aang. 25 juli Christina, Staal, Riga J. C. Howits, Mundt, dito Johannes, Schulte, dito Dorothea Elisabeth, Widd, dito Hendrika Margaretha, Korte, dito Christian Heinrich, Duwell, Pernau Twende Brödre Enigheden, Thorbjornsen, Libau Sarah, Purvis, Newcastle Enay, Bedlington, dito Fifteen, Lord, dito Assiduous, Nesbitt, dito Union, Zimmermann, Pillau Harry, de Vries, Arendab. Abatros (s.), Liverpool Seine (st.), Havre Vertrokken. 25 Balmoral (st.), Bristol Earl of Auckland (st.), London Seahorse (st.), Hull Hollander (st.), St. Pet. (is bij de Kwak geankerd) Zeilkaar. 25 Generaal Michiels, Visser, Hong Kong via Cardiff Brielle Aangek. 25 juli Concordia (st.), Londen Vertrokken. 25 Norfolk (st.), Goole Seahorse (st.), Hull (is teruggekomen en opgestoemd n. Hellev.) (N.N.W.—N.W.) Maasvluis (N.W.) 25 juli Niets gepasseerd. Amsterdam Vertr. 24 juli Compagnie, Kuyper, Kust van Guinea la Asturiana, Valdez, Santander Texel (N.) Aangek. 23 juli Maria, Vollert, Pillau n. Rotterdam (als bijlegger) Ericsson, Müller, Drammen. 24 Peitkaan, Jansons, Livorno Thirteen, Brown, Sunderland Ann Proud, Forcer, dito Herald, Coverdale, dito Maria Elizabeth, Newton, dito Mabel, Oliver, dito Dispatch, Davison, dito Gazelle, Stephenson, dito Ant, Thompson, Hartlep. Messenger, Sharp, Newc. Jehova Jireh, Jewitt, dito Enigheden, Eilertsen, Nerva 25 Uva, Johns, Newcastle Ellen, Steel, Sunderland Burgermeister Bencaard, Hoff, Mamel Paul & Marie, Riedel, d. Stephenson, White, Riga Vertrokken. 24 Vrouw Anna, Croes, Londen Twee Broeders, v. Kempema, dito 25 Marnia, Wassenaar, Suriname Hermine Marie Elisabeth, Bonjer, Alexandria (E.) Corneliszoon, Timmer, Genua Maria Agnes, v. Deursen, Cardiff Nederland & Oranje, Rosier, dito Fox, King, Yarmouth Nieuwe Diep Zeilkl. 24 juli Baltimore, Brakke, Batavia Louise Roelofs, Sybrandi, Soerabaja Herman, Luttenberg, dito Willem Hendrik, Beckering, Kaap de G. Hoop Wile Aangekomen 22 juli Maria, Visser, Wyburg Harmonie, Doewes, St. Petersburg Paulus, Molems, dito Anna Margaretha, dito Wekenborg, dito Wieka, Eeffing, dito Mercurius, de Boer, Riga Jacoba Lucretia, Maas, dito Bolus, Wegener, dito Jacobus, v. Duin, Dantzig de Hoop, Pronk, dito 23 Anna Paulovna (st.), Koningsbergen Baron Sloet tot Oldhuis, Knijppinga, Dantzig Willem I (st.), Stettin Vertrokken. 22 Mathilde, Kemp, Leith Verwachting, Schultz qq., Newcastle Jonje Douws, Gnodde, Ochtiansand 23 Mary Clark, Rotterdam

23 Johanna Elisabeth, Bakker, Riga Teola, Olsen, Nörkping Ludvig, Peters, dito Delphin, Walloe, Frederikstad Hendrik & Udo, Normann, Bremen Sara Juliana, Byder, avontuur Vliissingen Aangek. 23 juli Ida Cornelia, Schenk, Riga Santos Vertrokken 19 juni Adde, de Vries, Kanaal Rio-Janeiro In lad. 25 juni Vrede, Niekus, Kanaal Baltimore Aangek. 9 juli Scotia, Miskelly, Rott. Livorno Aangekomen 18 juli Amanda, Olson, Amsterdam Alicante Aangek. 12 juli Haring, Boongard, Sunderland Lissabon Aangek. 13 juli Zeemeeuw, Ellis, Grangemouth Hendrik & Anna, den Breems, Sunderland Liverpool Aangek. 23 juli Drie Gebroeders, Kanning, Venetië In lading. Catharina, Timmer, Nerva Crescendo, Vos, Riga Cardiff Vertrokken 22 juli Nederwaard, Kwakkelstein, Singapore Falmouth Aangek. 22 juli Petronella, Wirtjes, Smirna 24 Wilhelmina Catharina, Kiel, Corfu Havana Packet, de Boer, St. Jago de Cuba Gravesend Aangek. 23 juli Turris Davidica, Nagel, Livorno Yarmouth Aangek. 21 juli Zenobia, Carter, Medemblik Bij Lowestoffe Aang. 22 juli Zeemeeuw, Boekhout, Dantzig n. Londen Hull Vertrokken 22 juli Maria, Voordevind, Hobroe Aangekomen. 21 Wilhelmina Drenth, Drenth, Nerva Sunderland Vertr. 23 juli Jacobus Begeman, Reijer, Groningen Shields Aangekomen 23 juli Vriendschap, Bakker, Edam Vertrokken. 23 Mary Clark, Rotterdam Newcastle 23 Juli. Newcastle In lading 23 juli Vliet, Engelsman, Triest Uitgeklaard. 22 Annette Catharina, Kramer, Randers Grangemouth Aang. 23 juli Jonge Loeffert, Bakker, Riga Leer Aangekomen 21 juli Mentor, Schuring, Nerva Hamburg Aangek. 23 juli Johanna, Meedendorp, Rio-Grande Cuxhaven Aangek. 24 juli Elze (st.), Londen Vertrokken. 24 Ommelanden, Wieringa, Porto Alegre Bremerhaven Aang. 22 juli Sienke Wiersema, Borst, Riga Apollo, Huismann, Amst. 236 Gebr., Siemers, dito Tweelingen, Schoemaker, Brussel Kiel Aangekomen 23 juli Brnte, Kähler, Amst. Travemunde Vertr. 23 juli Janke Schwringa, Brouwer, Oostzee Dantzig Aangekomen 22 juli Cornelia, Jentsema, Grangemouth Ulrike, Bekkering, Rost. Fahrenheit (st.), Rott. Gothenburg Aangek. 20 juli Johan Albert, Nyberg, Amst. Onkel, Christiansen, dito Uitgeklaard. 19 Janna Luikkina, Bontekoe, Engeland Immanuel, Jansson, Holland Alpha, Gerdes, dito Kopenhagen Gepass. 21 juli Zeeploeg, Kramer, Amst. n. Riga Sophie, Martensen, Schiedam n. Libau F. G. Schmahl, Bröse, Amst. n. dito Brandenburg, Dethmers, Zwolle n. Oostzee 22 Hoppet, Lindell, Amst. n. Uleborg Jonge Willem, Kappen, Riga n. de Zaan 23 Sikko, Jonker, Groning. n. Oostzee Ida, Jongebloed, Rott. n. dito Geertr. Jant., Mandema, Delfzijl n. dito Alida, Valbomstra, Amst. n. Rostock Gesina Marggr., Stenger, Londen n. Memel Ter reede gekomen. 22 Johana & Heinrich, Wulf, Rotterdam

25 Elisabeth Helena, Coerkamp, Riga Ten anker gekomen. 23 Gevalia, Brolinson, Rott. n. Geste Ellida, Gallas, Schiedam n. Riga Elseneur Aangek. 22 juli Alberdina Edsiana, Woortman, Newcastle n. St. Petersburg Juffer Grietje, Hazewinkel, Amst. n. Stett. Dorothea, Diowitz, Port. Kunda n. Schiedam Gesina Hendrika, Fijn, Harburg n. Oostzee Hendrika, Drawes, Shoreham n. Dantzig Barred Buisling, de Vries, Londen n. dito Bernard, Schap, Harlingen n. Riga Amica Mann, Peper, Amst. Moltenau Aangek. 22 juli Jantina Marggr., Net, Dantzig n. Groning. Rendsburg Aangek. 20 juli Geertje Dina, de Buhr, Amst. n. Odensee 22 Anna Tedora, Kuipers, Londen n. Riga 23 Vrouw Elisabeth, Top, Dantzig n. Amst. Cargalijsten. ROTTERDAM. Londen, Concordia, H. Stranek. — 138 pakk. Koper en 50 b. Katoen, J. H. Claus en J. Raulino; 42 pakk. Koper, W. van Houten et Zn.; 22 k. Citroenen, Abrahams en Samuel; 40 z. Turmeric, F. A. Voigt en Co.; 10 v. Koffij, 4 Schapen, 20 b. en 25 k. Koopm., Order. STOCKHOLM, Charlotte, N. Hulth. — 2708 stav. IJzer, E. S. de Jonge. HULL, Seahorse, J. Torth. — 730 boss, IJzer, E. S. de Jonge. HULL, Seagull, R. M. Sawyer. — 166 stav. en 285 boss. IJzer, E. S. de Jonge. Dordrecht. LICATA, Bato, H. G. Meijer. — 3650 cant. ruwe Zwavel, D. Schotman Dz.; 40 v. Puimsteen, Order. GIRGENTI, Mariangela, N. Basile. — 2820 cant. ruwe Zwavel, D. Schotman Dz. Amsterdam. BALTIMORE, Asia, Nutzhorn. — 12,000 Pijpstaven en 150 v. Tabak, F. J. Beijer en Zn.; 50 v. dito, E. C. Ruys; 95 v. en 40 k. dito, J. Ankersmit; 177 v. dito, van Beek en Jurjans; 151 b. Quercitron, Cramerus en Co.; 60 v. Tabak, Gebr. Botterheim; 100 v. dito, L. Bienfait en Soon; 25 v. dito, P. Obermann en Co.; 25 v. dito, van Hoorn en Co.; 25 v. dito, Jansen en v. Limburg Brouwer; 50 v. dito, W. Beckering; 313 v. dito, Order. Londen, Diana (st.) — 432 bund. IJzer, van den Berg en Co.; 100 coll. Cement, Folkers en Co.; 724 z. Raapzaad, Westzanen en Laan; 24 k. Metaal, Surie en Lingeman; 65 v. en 22 cer. Amandelen, Wed. W. Wierfing; 33 cer. dito, D. van der Werf; 2 k. Indigo, Matthes en Bormester; 32 b. en 20 k. Tabak, J. Ankersmit; 900 z. Lijnzaad, 400 cer. Gom, 284 z. Salpeter, 20 k. Schellak, 330 v. Krenten en diverse Koopm., Order. HAMBURG, Goede Hoop, Greven. — 31 l. Raapzaad, L. Hoyack en Co. HAMBURG, Berentje Dina, de Boer. — 21 l. Raapzaad, L. Hoyack en Co. HAMBURG, Frau Kea, Jansen. — 15 l. Raapzaad, L. Hoyack en Co.; 38 b. Tabak, Wilmers en Dots.

ZADEN enz. Koelzaad overvloedig: op 9 v. Olie te leveren in Oct. & 72. Lijnzaad een doez: 100/107 @ Memel f 285. Raapolie als voren: op 6 w. f 41 1/4; vlieg. f 40; 1 Sept. f 41 1/4; f 40 3/4; 1 Oct. f 41 1/4; f 41 1/4; 1 Nov. f 41 1/4; f 42; 1 Dec. f 42 1/4; 1 Mei f 43. Lijnolie als voren: op 6 w. f 31; vlieg. f 29 1/4; 1 Sept. f 30 1/4; 1 Oct. f 31; 1 Nov. en 1 Dec. f 31 1/4. Hennepolie op 6 w. f 37 1/2. Raapkoeken per 1040 st. f 70 a f 75. Lijnkoeken per 1040 st. f 11 a f 14. GRONINGEN 24 Juli. GRANEN enz. De handel aan onze markt was weer van zeer weinig beteekenis. Tarwe weinig ter veil, buiten enkele partijen aan gebruikers tot drukkende prijzen, ook niet is omgegaan. Rogge op de verlichting van vrijdag minder dringend aangeboden, er is verkocht 120 @ Inland, tot f 6.65 en 121/22 @ Pruis. f 6.70. Boekweit weinig aangeboden en van gebruikers 5 c. boven de verlaagde notering van vrijdag bedongen, 113 a 116 @ Zwarte Zand f 7.35 a f 7.75. Gerst in een doez: 99 @ Winter f 5.85. Dikke Haver schaarsch ter veil en 5 c. meer besteed. Witte Voer goed prijshoudend, doch voor Zwarte bestond zeer weinig vraag: 78 a 82 @ Dikke Brouw f 4.15 a f 4.36; 65 a 68 @ Witte Voer f 3.25 a f 3.45; 68 a 72 @ Zwarte dito f 3.40 a f 3.66. Boonen en Gort stiel. Van Aweelzaad slechts een paar klusjes ter veil, waarvoor tegen het afgaan f 11.50 is geboden. Raapolie f 89 1/2. Londen 24 Juli. SUIKER. W.-Ind. soorten stiel. Omzet 868 v. 500 b. Mauritius zijn verkocht tot 34 a 39/. In veiling 364 v. Barbados tot 36 1/2 a 44 en 46 v. W.-Ind. tot 34 1/2 a 41/6; 4426 b. Mauritius tot zeer vaste prijzen en 860 b. Madras tot 32 a 34/6. Geraffineerd stiel als gisteren. — Rum vast; 100 v. Bengaal bedongen 1/5 en 50 v. Mauritius tot 1/5 en 27 v. Birbice tot 1/9. — Koffij met goedden handel tot vaste prijzen. Omzet 280 v., 118 b. en 2251 b. Costa Rica bedongen 70/6 a 74/. — Tinas stiel; org. Congo 1/3 a 1/5. — Rijst vast; 7227 b. Bengaal zijn verkocht tot 15 a 15/6 en 6000 b. uit de hand tot 10/9 a 13/9 voor Bengaal. — SALPETER: 400 bi Bombay vonden nemers tot 35/6 en 200 b. tot dezelfde prijs. — COCHENILLE iets snauwer. Omzet 252 k. — MATAFAY, Schotsch IJzer stiel 51/6 a 51/9. Zink vast; 50 ton bedongen @ 20.2/6. — OLIE: Lijn... f 37 1/2 a 39/6; Hull 28 1/2 a 28/3. 800 a 900 brauns. Engelse Raapbedongen 43/6. Andere soorten overvloedig. — Talk stiel; P Y C disp. 52/9; Oct./Dec. 52/6; Jan./Maart 53 a 56/6. LIVERPOOL 21 Juli. KOLONYAARSTEN: naar de Kaap de Goede Hoop 35/ a 37/6. Bombay... 30/ - 32/6. Calcutta... 34/ - 35/6. Aden... 40/ - 42/6. Kurrachee... 32/ - 33/6. Madras... 33/ - 35/6. Singapore... 38/ - 40/6. Suez... 55/ - 57/6. Hong Kong... 50/ - 55/6. Shanghai... 57/6 - 60/6. Melbourne... 45/ - 50/6. naar Sydney... 45/ - 50/6. San Francisco... 45/ - 50/6. Woorang... f. 75. van Wales... Bombay... 33/ - 35/6. Manilla... 50/ - 52/6. Hong Kong... 57/6 - 60/6. Shanghai... f. 75 - 80. van Cardiff... Calcutta... 37/6. ANKEREN 24 Juli. KOFFIJ zonder... GRANEN. Men vraagt hogere prijzen, waarden... zwaar beperkt in 3000 heet. Metel Rogge... 7. - OLIEZaad... zwaar. Omzet 1000 heet tot geh. prijs. - Van Katoen zijn 32 balen Mobile verkocht. - Van Hop 50 balen Alest. - Van Peper is een partij van 1000 balen Singapore afgedaan. - Van Rijst 300 b. Rangoon tot f 7 1/2. - SUIKER. Geraffin. Men meldt ons den verkoop van 121 m. kil. Crushed en 15 m. kil. Broden. HAMBURG 24 Juli. KOFFIJ met geringen omzet in Rio. - ZINK stiel; verkocht gisteren 2000 ctr. loco tot 15 m. 6 sch. - RAAPZAAD loco 26.6, per Oct. 26.12. - GRANEN. Tarwe in loco met goedden handel 2 rth. hooger betaald; af Holstein 132/133 @ per Juli/Sept. 140/144 rth. bod. geboden, doch hooger gehouden. Rogge in loco lager; Russische tot 116 rth. verkocht, af Oostzee stiel. NEW-YORK 23 Juli. Katoen. Omzet 1540 b; de prijzen zijn veranderd. - MEEL levendig en vast. - Tarwe... niet gevraagd. - HAVER vast. - PROVISIEN tot goede prijzen te plaatsen. - VRAECHTEN vast en rijzende. Advertentien. Bevalen van een DOCHTER, Vrouw, H. E. VIRULY - VAN WICKVOEDER, Rotterdam, Belvédère, onder Stompvliet, 25 Juli 1860. Charlois, 25 Juli 1860. Zeer voorpoedig bevalen van een welgeschapen ZOON, HERMINA MARGARETHA, P. N. B. K. O. K., geb. Kne. Eenige kennisgeving. Uittreksel. Bij Vonnis der Arrondissements-Regbank te Rotterdam van 7 Mei 1860 is, op het daartoe door de beide Echtgenooten gedaan verzoek, de Scheiding van Tafel en Bed uitgesproken tusschen HENDRICUS WILHELMUS LOURENS, Dansmeester, Koffijhuisshouder enz., en WILHELMINA CATHARINA JANSEN, zonder beroep, beide wonende te Rotterdam. Rotterdam, Voor deugdelijk Uittreksel, 22 Mei 1860. Bij Vonnis der Arrondissements-Regbank te Rotterdam, dd. 25 Juli 1860, behoorlijk geregistreerd, is verklaard dat er Rechtsvermouden van Overlijden bestaat ten aanzien van JOSEPHUS JOHANNES KRANEN, laatst Matroos op het Nederlandsche Barkschip Eduard Marie en gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend, en zulks sedert 29 Maart 1850, en hij veroordeeld in de kosten van het Geding. De Procureur der Eischeresse, H. T. N. O. E. V. E. R. Ten gevolge van het overlijden op 20 dezer van den Heer A. DE HAAN, hebben de Ondergetekenden de eer, het Publiek, en hunne Begunstigers in het bijzonder, kennis te geven dat de Fabricek onder de Firma A. DE HAAN, op denzelfden voet als vroeger, zal worden voortgezet, alsook dat de handel in Molens en Meelmeesters Worens, door de eerste en laatst Ondergetekenden, mede onder de vroegere Firma DE HAAN & VOBBE, wordt voortgezet. Zij bevelen zich mitidien beleefdelijk aan in de voortdurende van het tot heden genoten vertrouwen. Rotterdam, Wed. A. DE HAAN, Juli 1860. J. J. SJOERS, H. H. VOBBE. Glas, Porselein en Aardewerk. H. R. TEUBNER, Firma J. GLANS & Co., Vischsteeg, 2, n. 109. DONDERDAG, VRIJDAG EN ZATURDAG O P R U I M E N G tot buitengewoon lage Prijzen.

KENNISGEVING.

Verkiezing van twee Leden voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten: dat de verkiezing voor twee leden van den Gemeenteraad, in de plaats van de heeren mr. P. F. Hubrecht en jonk. mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland, die hun ontslag hebben genomen en beiden moesten aftreden in 1855, zal plaats hebben te Rotterdam, in de drie afdelingen waarin de Gemeente ter inlevering der stembriefjes verdeeld is, op *Woensdag den 8 Augustus 1860*; dat de bureaux van stemopening voor de inlevering der stembriefjes zitting zullen houden van des morgens negen tot des namiddags vijf ure, in de volgende lokalen, als: 1ste afd., wijk 1, 2, 3 en 4 in de Concertzaal, in de Bierstraat, 2de " " 5, 6, 7, 8 en 15 in het Museum *Boymans*, 3de " " 9, 10, 11, 12, 13 en 14 op het Raadhuis, en dat de opening der stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Donderdag 9 Augustus*, aanvangende des morgens ten negen ure, op het Raadhuis.

Da kiezers worden voorts nog opmerksaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat leden van den Raad alleen kunnen zijn de meerderjarige ingezetenen dezer Gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsrechten zijn;

dat bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad niet mag bestaan tusschen den Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling;

dat het stembriefje schriftelijk ingevuld, door den kiezer in persoon in de stembus moet gestoken worden; dat geen ander briefje geldig is dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat de in het briefje in te vullen personen duidelijk, met naam en voornaam, moeten worden aangewezen, en dat wanneer de namen van meerdere personen, dan het te kiezen getal, mogten zijn ingevuld, de na het voor de keuze vereischte getal daarop vermelde namen niet in aanmerking komen;

dat het stembriefje niet ondertekend mag zijn en geene andere stembriefjes mag omvatten of zoodanige briefjes daaraan opzettelijk mogen zijn vastgehecht;

dat na vijf ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden dan alleen van de aldan nog in de zaal aanwezige kiezers.

Rotterdam den 25 Julij 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, de Burgemeester,
J. L. NIJSTRASZ, J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 17den dezer maand zijn executief verklaard:

Twee primitieve Kohieren voor de Belasting op het Personeel, bevattende aanslagen in de wijken 4, 9 en 10, dienst 1860-61, behoorende tot de beide afdelingen dezer Gemeente;

Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verplicht is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalde voet, te voldoen, en dat heden de termijn van drie maanden ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 25 Julij 1860.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.
Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 25 Julij.

Heden zijn, in de Tweede Kamer, voortgezet de discussien over art. 2 der wet op de spoorwegen, en wel meer bijzonder over de alinea's 9 en 10 van dat artikel en ovet de daarop voorgestelde amendementen. Gelijk reeds gisteren door ons werd medegedeeld, hebben de heeren *Delprat* en *Blout van Soeterwoude*, naar aanleiding van de gisteren gevoerde debatten, voorgedragen, om hun amendement aldus te lezen:

„van *Utrecht langs Gorinchem, naar 's Bosch en Bostel*;
„van *Rotterdam-Papendrecht naar Gorinchem.*”

De heer *Betz* is het eerst aan het woord en zette op den voorgrond, dat hij wenschte kort te zijn. In de eerste plaats bestreed spreker den heer *Heemskerk Az.*, die gisteren had betoogd dat de lijn Rotterdam-Moerdijk niet was in het voordeel van Rotterdams handel. Hij bleef er echter niet lang bij stilstaan; want deze kwestie was uitgemaakt in het voordeel van Rotterdam en van den zoo belangrijken transitie-handel. In de tweede plaats besprak hij de voorgestelde amendementen, die zoo diep ingrepen in het stelsel der Regering, dat hij huiverig was ze aan te nemen, zonder ze nog eens te onderzoeken in de afdelingen. Van dat laatste voornemen had hij echter afgezien, omdat zoo velen driftig waren om de wet aan te nemen; zoodat hij niet de vrijheid had die amendementen aan te nemen, waarvan hij al de gevolgen niet kon doorzien. Het amendement *Wintgens-Gevers* offerde 1°, op Dordrecht, hetgeen eene groote onregvaardigheid zou zijn; 2° lotte niet op het groote bezwaar van den Waterstaat tegen de overtuiging te Gorinchem, terwijl men van het geheele terrein, dat de lijn zou doorloopen, bijna niets wist. Ook het 2de amendement (*Delprat-Elout*) werd gedrukt door dezelfde bezwaren; en tevens bestonden er niet minder groote technische bezwaren tegen de lijn „Rotterdam-Papendrecht naar Gorinchem,” blijkens het rapport van den ingenieur *Fijnje*, van 1855, en waarvan spreker de bijzonderheden voorleest.

Wel zijn die bezwaren niet onoverkomelijk, maar zoolang de mogelijkheid daarvan niet is aangetoond, acht hij zich niet gerechtigd een zoodanigen weg aan te nemen. Bovendien van beide amendementen hangt ook af dat van den heer *Dommer*, waardoor een tweede rivier-overgang noodzakelijk zal worden gemaakt. Het stelsel, eindelijk, van de amendementen *Goltstein* en de *Kempnaer*, berust op één rivier-overgang, waarvan spreker zich een tegenstander verklaarde. De Hollandsche kooplieden zouden bovendien dan ja eene goede verbinding erlangen met Duitschland, maar een omweg moeten maken naar het Zuiden des Lands; terwijl de noord-oostelijke provincien in ieder geval zouden benadeeld worden. Om al deze redenen had hij bezwaar om één der voorgestelde amendementen aan te nemen; maar hij zou ondersteunen elke poging die gedaan werd om ze alnog,

tot nader onderzoek, naar de afdelingen te verzenden.

De heer *Wintgens* doet uitkomen, hoezeer de vaststelling der lijnen was een onderwerp nog gewigtiger dan dat van de vraag: Staats- of concessie-spoorwegen; daar, na de vaststelling der lijnen en na het punt der overbrugging te hebben beslist, daarop nooit zou kunnen worden terug gekomen. Ook hij zou derhalve verzending naar de afdelingen wenschelijk achten, maar vrees evenzeer voor de verwerping van zoodanig voorstel, weshalve hij een beroep doet op de leden van de Kamer, vier districten niet gelegen zijn in den omtrek der rivieren of punten van overgang, opdat de gewichtige zaak beslist worde zonder behartiging van enkel lokale belangen. Na eene schets van de drie verschillende stelsels van overgang, aangenomen sedert 1857 door de Regering, met tegenoverstelling van de op het tegenwoordig stelsel voorgestelde amendementen, kwam spreker tot eene nadere verdediging van zijn amendement, dat z. i. had het groote voordeel van slechts één rivier-overgang te zullen noodig maken. Elke overgang moest niet op zich zelf worden beschouwd, maar met het oog op het algemeen spoorwegstelsel, zoowel binnen als buitenlands; en dan achtte hij één rivier-overgang het eenig passende stelsel voor Nederland (gelijk aanbod het amendement der heeren *Thorbecke* c. s. op de vorige concessie-wet), dat gelegen is aan een uithoek van Europa, en dus niet kan aanbieden dat drukke spoorweg-verkeer van andere Landen. De lokale belangen, sedert 1857 opgewekt, maken thans noodzakelijk een uitgebreid net, ofschoon spreker dat stelsel als nadeelig voor het vaderland blijft afkeuren; maar bij zoodanig uitgebreid net, aangelegd voor Staatskosten, komt te pas de *justitia distributiva*, en dan was zoowel het amendement van den spreker rationeel in het stelsel nu aangenomen, als de aanneming rationeel zou zijn van het amendement *Dommer* van *Poldersveldt*. Wil men hebben één rivier-overgang, dan moet men nemen het amendement *Delprat-Elout*, of dat des sprekers; maar het zijne was op zich zelf genomen het beste van allen. Intusschen gaf hij toe, dat in het systeem der wet dan daarbij behoorende te worden gevoegd eene lijn in het Oosten (amendement *Dommer*). Spreker betoogde verder, dat de lijnen der Regering (*Rotterdam-Moerdijk*, en *Maarsbergen-Tiel*) nog door geen lid waren verdedigd, met uitzondering van de eerste lijn door den heer *de Raadt*; hetgeen hem verwonderde, daar Dordrecht zich niet zoo moest vasthechten aan Rotterdam, maar trachten moest eene zelfstandige lijn naar Gorinchem te verkrijgen. Overgaande tot het amendement *Delprat-Elout*, toont spreker aan dat daarin ontbreekt een verbinding met Breda, immers noodig voor de verbinding met Parijs: dat gemis was eene groote gaping in dat voorstel, hetwelk nu nog door toevoeging eener tweede lijn het nadeel opleverde, dat in het westelijke deel van het Land twee rivier-overgangen zouden moeten gemaakt worden. Hij vraagt tevens, of art. 24 der concessie van de Rijn-spoorwegmaatschappij wel toeliet het leggen van eene lijn tusschen Utrecht en Gorinchem? Spreker beantwoordt daarna de kwestie, waar het centraal punt moest zijn; al nam hij Utrecht ook aan als zoodanig, dan volgde er niet uit, dat ieder, die reisde, eerst te Utrecht moest aankomen. Dat was eene overdrijving van het denkbeeld van een centraal punt; het was zelfs eens absurde pretentie, om bij voorbeeld te eischen, dat Rotterdam, om te komen naar Gorinchem, zou moeten gaan over Utrecht. Het amendement des sprekers bevredigde daarentegen alle billijke wenschen, gelijk het bovendien zou bevredigen het lokaal belang van 's Gravenhage: een belang, dat wel verdiende in aanmerking te komen. In het systeem der Regering werd die stad geïsoleerd, en men geeft haar tot uitzicht de lijn *Woerden*, welke z. i. nooit tot stand zou komen. De Kamer moest nu zorgen, dat de misslag, bedreven door de afwijzing der lijn 's Hage-Gouda, niet werd achtervolgd door een tweede misslag, hetgeen zijns inszien het geval zou zijn, als de Kamer verwierp den overgang *Gouda-Schoonhoven-Gorinchem*. Behandelende het punt zelf der overgangen, betoogt spreker, dat die overgang, hoe lager genomen, ook minder gevaarlijk was, ten gevolge waarvan *Schoonhoven-Gorinchem* het meest aanbevelenswaardig was; terwijl bovendien ook hij van mening was, dat het leggen van bruggen vooreerst niet scheen noodzakelijk te zijn en men zich van *stoomferries* kon bedienen. — Eindelijk beantwoordde de spreker de rede, gisteren uitgesproken door den heer van *Asch van Wijck*, die hem met voorbedachten rade had ter tafel gebracht om te betoogen dat de spreker in de zaak der spoorwegen inconsequent was geweest. Spreker meende 1° dat het hier niet gold een personen-kwestie, maar men zulks moest overlaten aan de journalistiek en aan 't blaadje, waarvan gisteren de heer *Dommer* had gewaagd (*gelach*), en 2° dat de vergelijking onjuist was, want dat hij zich volkomen consequent was gebleven.

De heer van *Diggelen* bestrijdt de mening, gisteren ontwikkeld door den heer *Delprat*, dat de matige beperking van de vrije beweging des waters, door overbruggingen veroorzaakt, niet altijd zou medebrengen gevaar, maar veeleer voor den afvoer van het zij voordeelig zou kunnen werken. Slechts met de grootste behoedzaamheid moest men tot zoodanige middelen op de rivieren zijne toevlugt nemen; in allen gevalle moest men niet te veel rekenen op den te snellen afvoer des waters door middel van de beperking, maar veeleer alle maatregelen nemen, om vooraf, zoo veel mogelijk, te voorkomen het kwaad, dat met de beperking voor de dijken zou kunnen ontstaan. Bij dien aanzien treedt spreker in vele technische bijzonderheden, waarvan de slotsom was dat hij de overgangen aan den *Moerdijk*, bij *Nijmegen* en *Arnhem* het minst, maar den overgang bij *Gorinchem* het meest gevaarlijk achtte. Alles was echter te voorzien door kunstmiddelen, en hij zou ook den overgang te *Gorinchem* toestemmen, indien het internationaal belang, de handel, het verkeer en de defensie zulks noodig maakten. Hij zou evenwel waarschijnlijk stemmen vóór het amendement *Utrecht-Tiel*, omdat zijne overtuiging is dat ook nu van lieverlede drie overgangen zouden moeten gemaakt worden.

De heer van *Bosse* beaamt, dat het punt der rivier-overgangen het meest belangrijkste is van allen; en daarom doet het hem leed, dat men deze zaak niet kan beschouwen geheel afgescheiden van alle andere punten. Ook hij vrees, dat de algemeene wensch naar spoorwegen van invloed zou zijn op de beslissing betrekkelijk de rivier-overgangen; men moest nu, zonder nader onderzoek, eene beslissing nemen, op gevaar af van zich deze later ernstig te beklagen. Zoo komt het hem ook nu voor, dat voor ons Land niet practisch mogelijk was de toepassing van een centraal punt. Verder betoogde hij 1°, dat de spoorwegkoorts ook nu nog het verstand onzer Landgevoeten benevelde, welke stelling door den spreker werd gestaafd door aan te wijzen, hoe vele adressanten wenschen juist hetgeen hun zou benadeelen, of nu aandringen op hetgeen zij vroeger, bij het vorige ontwerp, hadden bestraden; 2°, dat de weg van Am-

sterdam over *Maarsbergen* naar 's Bosch niet korter was dan de vorige weg over *Arnhem*; 3°, dat, wat de amendementen betreft, hij de meeste sympathie gevoelde voor het voorstel van de heeren *Wintgens* en *Gevers Deynoot*; vooral door het betoog van den heer *Delprat* wegens de uitvoerlijkheid eener overbrugging te *Gorinchem*, en omdat het handelsbelang ten eerste de lijn des heeren *Wintgens* en *Gevers* aanbeval. — Wat betreft den overgang door de Regering voorgesteld (*Maarsbergen-Tiel*), daartegen had hij geen overwegend bezwaar met het oog op het binnenlandsche verkeer; maar wel, omdat door dezen overgang moeilijk of geen verbinding met *Nijmegen* zou zijn te verkrijgen, hetgeen intusschen met de vorderingen van Pruisen noodzakelijk was, die, indien de rigting der Regering werd aangenomen, alleen kunnen worden bevredigd door den aanleg der lijn, nu reeds voorgesteld door den heer van *Nispen*. Spreker verklaart ten slotte te zullen afwachten nadere inlichtingen, alvorens zijne stem te bepalen; maar vooralsnog, ook met het oog op de productiviteit, hebben het amendement des heeren *Wintgens* en *Gevers*, in verband met dat van den heer *Dommer*, zijne sympathien.

De heer *Luyben* bespreekt de verschillende amendementen. 1°, dat van de heeren *Wintgens* en *Gevers* geeft belangrijke voordeelen, bovenal aan 's Bosch, de stad van des sprekers inwoning; maar vermits het algemeen belang alleen de toets mag zijn, waaraan hij het voorstel moest beoordeelen, heeft hij groote bezwaren tegen dat amendement, daar de rigting *Maarsbergen* (die van de Regering) wel grootere voordeelen aanbod aan dat algemeen belang. Bovendien daardoor bevorderd eene verbinding tusschen noord en zuid, die alle belangen zeer wel verenigde; *Nijmegen* kreeg vooruitzicht op een spoorweg; *Amsterdam* de snelste verbinding met Zuid-Duitschland, en het geheele Vaderland vooruitzicht op eene goede aansluiting met Pruisen. Het amendement der heeren *W. en G.* zou doen vervallen alle verbinding van Dordrecht, zou noodzakelijk maken een rivier-overgang op de meest gevaarlijke plaats, *Nijmegen* het vooruitzicht doen verliezen op een spoorweg en bovenal alle verbinding doen afsnijden tusschen de noordelijke en zuidelijke provincien. Wel is waar kunnen in die bezwaren gedeeltelijk worden te gemoet gekomen door het amendement van den heer *Dommer*; maar dan zou men tot eene nieuwe lijn moeten komen, en op nieuw miljoenen schats van den Staat vorderen. Ten slotte ziet hij in de aanneming van het amendement het geheele plan der Regering verstoord en de wet zelve in groot gevaar gebracht, hetgeen hij zou achten te zijn eene groote ramp voor het Vaderland. 2°, geeft de spreker een overzicht van de bezwaren, die hem verbieden ook het amendement aan te nemen van de heeren *Blout* en *Delprat*; bezwaren welke grootendeels zijn de reeds door hem en andere sprekers ontwikkelde. 3°, de amendementen der heeren van *Goltstein* en van de *Kempnaer* worden almede door hem bestraden, omdat, ofschoon zij de meeste nadeelen niet hebben der andere voorstellen, de lijnen toch of te regts of te links afwijken, en wat betreft het amendement van den heer van *Goltstein*, daarin niet zou worden aangedaan *Wamel*; terwijl het hoofdbezwaar tegen het amendement van den heer de *Kempnaer* daarin was gelegen, dat de rigting der lijn te zeer zou afwijken naar het westen, waardoor ja een weg van 2 uren korter zou worden gegeven aan *Amsterdam* en *Rotterdam*, maar daartegen het geheele noord-oostelijke deel van het Land verplicht zou worden een omweg te maken van niet minder dan zes uren. Spreker besluit dus met te verklaren, dat hij zou stemmen tegen alle amendementen.

De heer de *Bieberstein* verklaart, dat hij er thans geen bezwaar in ziet, om zijne stem te geven aan het amendement van den heer van *Goltstein*.

De heer *Dommer* van *Poldersveldt* betoogt, dat de aanneming van zijn amendement niet de kosten zou doen vermeerderen van 't spoorwegplan; want dat immers door die aanneming, in verband met de aanneming van het voorstel der heeren *Wintgens* en *Gevers*, zou vervallen de lijn *Rotterdam-Moerdijk*. Het punt, overigens, door hem voorgesteld, zou zijn een punt van aansluiting voor drie groote buitenlandse communicatieën.

Niemand meer het woord vragende, verdedigde de heer van *Heemstra*, *Minister van Binnenlandsche Zaken*, de voordragt. Na gewezen te hebben op het groote beginsel, hetwelk thans zou moeten worden beslist, toetste de Minister zoowel de voorgestelde amendementen als de door de Regering gekozen rigting aan drie eischen, nl. 1°, aan de meest doeltreffende verbinding; 2°, aan de waterstaats-belangen, en 3°, aan de belangen der defensie.

Wat het eerste punt betreft, de eischen der verbinding, betoogde de Minister, dat, wanneer het moeilijk was de rivieren over te trekken, men de overgangen zoo min talrijk mogelijk moest maken en dat de punten van overgang op de meest doeltreffende wijze moesten worden gekozen. Als zoodanig beval zich aan: 1°, de lijn *Rotterdam-Moerdijk*. De tweede en derde handelssteden des Rijks werden langs dien weg met België en Frankrijk verbonden, en al gaven ook sommige de voorkeur aan een verbeterden waterweg, merkte de Min. op, dat die betere waterweg niet werd uitgesloten, maar naast het stelsel der Regering volkomen paste. Het is waar dat de Regering voorstelde eene niet volkomene verbinding; maar de mogelijkheid om later eene brug over den *Moerdijk* te leggen, waartegen thans zich zoo groote bezwaren verzetteden, bleef voor de toekomst geheel bestaan; terwijl door het gebruik van stoomvloten gezorgd zou worden dat aan den *Moerdijk* geene lastbreking noodig zou zijn. Wat betreft het bezwaar van besloten water, merkte de Minister op dat de *Moerdijk* zelf bijna nimmer gesloten was, doch wanneer men die gevallen van sluiting door ijsgang over een reeks van jaren optelde, men dan zou komen tot een gemiddeld getal van drie dagen per jaar. In de tweede plaats beval zich aan de andere rivier-overgang in het midden te *Maarsbergen*. Wilde men daarbij *Utrecht* aansluiten als middenpunt, dan had de Minister daar niet tegen, omdat de exploitatie te *Maarsbergen* inderdaad niet een einde zou nemen. Het punt *Maarsbergen* was gekozen: 1°, omdat het was gelegen het meest in het midden van het Land. Stelde men daartegen over de lijn *Gouda-Schoonhoven-Gorinchem* (amendement *Wintgens* en *Gevers*), dan bleek het dat die lijn in een onafscheidelijk verband stond met de lijn van den heer *Dommer*; maar was *Gouda* dan beter in het midden gelegen dan *Maarsbergen*? De Minister bestreed hier het betoog van de voorstellers der lijn, dat men den handel zou kunnen dwingen te gaan over den weg van *Gouda*; naar zijne mening liet de handel zich niet dwingen en zou dwang alleen leiden tot benadeeling van den handel. Bovendien ging het amendement des heeren *Wintgens* en *Gevers* uit van de veronderstelling, dat eene lijn zou worden gelegd van *Bruckelen* naar *Woerden*; aan de Regering was van die lijn hoegenaamd niets bekend. Zij onderstelden verder eene lijn van *Papendrecht* naar *Gorinchem*, waardoor dan vervallen zou de lijn *Rotterdam-Moerdijk*,

maar de Minister betwijfelde het of de belangen van Rotterdam en Dordrecht en tusschen liggende plaatsen dan beter zouden worden bevorderd. Werd dat amendement aangenomen, men zou komen tot de noodzakelijkheid om de lijn *Arnhem-Nijmegen* aan te leggen, hetgeen zou uitmaken eene meerdere uitgave van 7 millioenen, en eindelijk zou door dat amendement ja Rotterdam korter worden verbonden met *Bostel*, maar hoe zou het zijn met Antwerpen? — Ten aanzien van de overige amendementen betoogde de Minister dat deze dit voor hadden, dat zij uitgingen van het centrale punt *Utrecht*, maar dat zij tegen hadden de onmogelijkheid om aan te sluiten te *Nijmegen*, waardoor de aansluiting met Pruisen grootelijks zou worden bemoeijelijk.

Met betrekking tot het tweede punt — de waterstaatsbelangen — merkte de Minister in substantie op, dat de rivier-overgangen behoorden te worden gekozen op die punten, dat overbrugging altijd mogelijk blijven zou. Al bepaalde men zich dan ook voor het oogenblik tot het middel van stoomvloten, moest het punt van overgang zoodanig zijn, dat ten allen tijde overbrugging kon plaats hebben. Uit dat oogpunt betoogde de Minister dat de overgang bij *Vianen* en *Schoonhoven* de meest gevaarlijke punten waren; dat de overgang te *Gorinchem* aan onoverkomelijke bezwaren leed door de zamenvloeiing van *Maas* en *Waal*, hetgeen geconstateerd was sedert 1853 door alle rapporten van den waterstaat. De Minister kwam dus tot de slotsom, dat de rigting der Regering uit het oogpunt van waterstaatsbelang het meest aanbevelenswaardig was; dat daar naast in aanmerking kwam het voorstel van den heer de *Kempnaer*, waartegen geen ander overwegend bezwaar bestond dan dat het Noord-oostelijk gedeelte des Rijks een omweg tot *Utrecht* zou moeten maken. Elke andere overgang moest echter door de Regering worden ontraden.

Met betrekking tot het derde hoofdpunt — de belangen der defensie — merkte de Minister alleen op, dat het hoofddoel der Regering niet geweest was 's Lands defensie boven alles te bevorderen. Het hoofddoel was geweest handels- en communicatie-wegen te openen en daarbij te zorgen, dat de belangen der defensie niet werden benadeeld. Zoolang aan die defensie geen aandeel werd toegebracht, achtte de Regering ook uit dat oogpunt de door haar gekozen rigting aanbevelenswaardig.

De heer de *Casembroot*, *Minister van Oorlog*, na gewezen te hebben op het groote gewigt van de beslissing, die thans stond te worden genomen, betoogde, dat geen groot spoorwegnet kan tot stand komen, zonder dat verschillende belangen, ja zelfs hoofdbelangen, gelijk die der defensie, moesten worden in harmonie gebracht, in dien zin, dat van weerszijden moest worden toegegeven. Hij herinnerde daarbij zijne verklaring van het vorige jaar, betrekkelijk het standpunt des Ministers van Oorlog in de zaak der spoorwegen; hierop nederkomende, dat de Minister slechts heeft te beoordeelen of de belangen der defensie in overeenstemming zijn of kunnen worden gebracht met die van handel en verkeer; en dat, indien deze laatste niet in allen deele zijn in overeenstemming te brengen met de belangen der defensie, de laatste moeten in zoo ver worden ondergeschikt gemaakt, dat de defensie des Lands niet wordt benadeeld. De Minister ging vervolgens over tot de beschouwing der verschillende rigtingen, in verband met 's Lands defensie. Ten aanzien van de brug over den *Moerdijk* (in lateren tijd te stichten) blijft de Minister, even als ten vorigen jare, persistenten bij zijn gevoelen, dat die brug niet zou zijn gevaarlijk voor eene verdediging. De spoorweg over *Gouda-Gorinchem* zou werkelijk uit het oogpunt der verdediging voldoen; alleen zou er een groote omweg door gemaakt worden; want de ware weg, die in militair opzicht de beste was, moest genoemd worden *Utrecht-Vianen-Gorinchem-s Bosch*. Wat aangaat den weg over *Culenburg*, reeds verleden jaar waren door den Minister de gebreken daarvan aangetoond; alleen door omwegen zou die weg vrij van gebreken kunnen worden gemaakt. Eindelijk, ten aanzien van de Regeringsrigting (*Maarsbergen-Amerongen-Tiel-Lith-s Bosch*) betoogde de Minister, dat de thans gekozen weg niet is in strijd met de defensie-belangen, gelijk beweerd was; wél bood hij minder voordeelen aan dan de weg van *Vianen-Gorinchem*, maar hij was in het belang der verdediging zeer zeker nuttig. Worden de overgangpunten versterkt, dan bestaat in dien weg niet het minste gevaar; terwijl zoolang de vijand niet tot aan de *Grebbe-linie* zou zijn doorgedrongen, de weg zou opleveren dezelfde communicatie als die van *Utrecht-s Bosch*. Evenmin zou de weg van *Wamel* naar *Nijmegen* gevaarlijk zijn, zoolang laatstgenoemde plaats niet zou zijn ingenomen. Hier merkte de Minister nog op, dat de lijn van den heer *Dommer* zou kunnen worden geacht ten nadeele van de defensie; ofschoon hij, uit het oogpunt der defensie moest erkennen, dat vaste bruggen te *Arnhem* en te *Nijmegen* voordelig waren. De militaire kwestie in van den beginne af in deze met zorg geraadpleegd; de Minister van *Binnenlandsche Zaken* zou gaarne aan al des Ministers wenschen hebben voldaan, maar daartegenover stonden bezwaren van handel en gemeenschap, die moesten worden geëerbiedigd, te meer daar door de thans gekozen rigting in geen deele de belangen der defensie worden benadeeld. Zonder terughouden had de Minister zijn gevoelen gezegd, en hij hoopte dat de Kamer zich daarmee zou vereenigen.

Niemand meer het woord vragende werden de debatten gesloten. In stemming gebragt werd:

1°, het amendement der heeren *Wintgens* en *Gevers Deynoot*, luidende: van *Gouda over Schoonhoven en Gorinchem naar Breda* — en naar 's Hertogenbosch en *Bostel* en verworpen met 55 tegen 17 stemmen. Vóór stemden de heeren van *Brauw*, van *Zuylen van Nyevelt*, *Begram*, *Kingma*, *Wintgens*, van *Hoëvell*, *Dullert* van der *Linden*, *Storm* van 's *Gravesande*, *Hoffman*, *Olivier*, *Heemskerk Bz.*, *Dommer*, van *Bosse*, *Hugenholz* en *Gevers Deynoot*.

2°, het amendement van de heeren *Blout* en *Delprat*, luidende: van *Utrecht langs Gorinchem naar 's Hertogenbosch en Bostel*, en verworpen met 60 tegen 11 stemmen. Vóór stemden de heeren van *Zuylen van Nyevelt*, *Nolthenius*, van *Asch van Wijck*, *Begram*, *Kingma*, van *Voorthuysen*, *Heemskerk Az.*, *Wintgens*, *Ki-Elout*, *Dommer* en *Delprat*.

Door deze verwerping verviel van zelf het tweede amendement der heeren *Blout* en *Delprat*, luidende: van *Rotterdam, Papendrecht naar Gorinchem*.

3°, Het amendement van den heer van *Goltstein*, luidende: van *Utrecht langs Kulenburg, Zalt-Bommel 's Hertogenbosch tot Bostel*, werd aangenomen met 3 tegen 33 stemmen. Vóór stemden de heeren *Kien*, van *Hoëvell*, van *Foreat*, van der *Linden*, *Slicher*, van der *Veer*, *Olivier*, *Blout*, *Strens*, *Heemskerk Bz.*, *Poolman*, *Reinders*, *Poortman*, *Dommer*, *Hengst*, van *Bosse*, *Hugenholz*, *Zijker*, *Thorbecke*, de *Brauw*, *Westerhoff*, de *Bieberstein*, *Anemaet*, van *Zuylen*, van *Heukelom*, de *Lom* de *Berg*, van *Asch van Wijck*, van *Goltstein*, *Begram*, *Idersda*, *Wintershoven*, *Kingma*, *Wijbe*, van *Eek*, van *Voorthuysen*, *Heemskerk Az.*, *Menson*.

van Franck en Wintgens.

Tegen stonden de heeren Wichers, van Heiden, Reijnders, Dirks, Lijklaas, Storm van 's Graveaande, Sleut tot Oldhuis, Dallert, van Lijnden, Mackay, van Nispen, de Kempnaer, Nolthenius, Duymaer van Twant, Schimmelpenninck, Taets van Amerongen, Hoffmann, Hockwater, Hoyack van Papendrecht, Betz, Gevers Deynoot, Delprat, de Raadt, van der Poel, van Diggelen, Meenassen, Oomen, Jespers, Beens, Bots, Meylink, Luyben, de Poorter en de Voorzitter.

Door de aanneming van dit amendement zijn al de overige vervallen.

De beaandeling over de volgende alinea's van art. 2 der wet wordt wegens het vorgevorderde uur daarop vandaag tot morgen ochtend ten 11 ure.

De Tweede Kamer heeft heden, vóór de openbare zitting, welke ten 12 ure is aangevangen; in de sectie onderzocht het wetsontwerp, waarbij 1 millioen wordt aangevraagd tot bestrijding der eerste werkzaamheden voor den aanleg der spoorwegen in ons Vaderland.

De Tweede Kamer, die heden ochtend in hare sectie heeft onderzocht het wetsontwerp tot verhoging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1860 (aanleg van spoorwegen), heeft tot rapporteurs over dat wetsontwerp benoemd de heeren van Bosse, Gevers Deynoot, Schimmelpenninck, Westerhoff en Meenassen.

Bij het onderzoek in de afdelingen van de zes ontwerpen van wet tot naturalisatie van A. F. J. M. G. van der Renne en vijf anderen werd door sommige leden aangemerkt dat de Regering, indien zij als voorwaarde van naturalisatie de overlegging vorderde van een authentiek bewijsstuk, dat de aanvrager in zijn geboorteland heeft opgehouden Staatsburger te zijn, aan de toekenning van het Nederlanderschap eene belemmering in den weg zou leggen, die noch in de bepalingen, noch in de bedoeling der wet van 28 juli 1850 (Staatsblad n. 44) ligt. Dat de overlegging van zoodanig stuk, waar hij mogelijk is, wenschelijk en, met het oog op mogelijke verwickelingen, raadzaam kon zijn mag niet worden betwist. Men zou ook willen vernemen of de Regering hare medewerking aan reeds gevorderd heeft aan verzitters, die in gebruik zijnde gebouwen zoodanige stukken over te leggen.

Met betrekking tot de naturalisatie van A. F. J. M. G. van der Renne werd gevraagd of aan de Regering behoorlijk gemelden in de bevoegdheid des aanvragers om den adellijken titel van ridder te voeren.

De Regering heeft daarop geantwoord dat zij van oordeel is dat het in het algemeen uit een politiek oogpunt niet wenschelijk is, de hoedanigheid of regten van Nederlandsch Staatsburger toe te kennen aan personen, die zich wellicht niet in allen opzichte aan de verplichtingen, uit die hoedanigheid voortvloeiende, zonden kunnen onderwerpen schelen, maar die bij voordurende gelegenheden, door het voortdurend geïntegreerd zijn van het Staatsburgerschap van een ander Land getuigt, zonden kunnen trachten zich van die verplichtingen te onttrekken.

Bij het ook geene bedoelde mede te deelen dat reeds enkele verzoeken om naturalisatie, afkomstig van Engelsche onderdanen, door de Regering afgewezen. Het was haar toch uit een lange diplomatische ingeteld nauwkeurig onderzoek gebleken, dat niet alleen de Engelschman zijne Staatsburgerschap door naturalisatie in een vreemd Land niet verliest, maar zelfs geene andere handeling pleegen of vervullen kan, waardoor hij van die hoedanigheid, al zou hij dit wenschen, kan afstand doen.

Op de vraag aangaande den adellijken titel van den ridder van der Renne heeft de Regering ook de noodige inlichtingen.

Na dit antwoord der Regering heeft de Commissie van Rapporteurs geene nader onderzoek in de afdelingen noodig geacht.

Blijkens het Veralg der Commissie, uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 24 juli jl., over het Veralg van de muntwerkzaamheden over 1859, was het aantal stukken in dat jaar geslagen 276,884,169, maar de nominale waarde was slechts f. 16,640,851.30.

Het total dienststempels beliep dit jaar 17,228.

In 's Rijks Munt is op twee maanden na steeds geruime arbeid. In 's Rijks Hulpmunt onafgebroken.

Slechts twee handels-essajiers werden dit jaar geëxamineerd en van acten van admisie voorzien.

Bijzondere opmerking, in verband met de belangrijke kwestie over de ralmiddelen in Japan, verdienen de nikkomsten des proeven ontrent de innerlijke waarde der Japanse en Japanse itaiboe en van den gemiddeld Japanse kobang, op uitnodiging van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien genomen.

Het resultaat was, dat de itaiboe eene waarde heeft van f. 0,92¹, en per Amsterdamsch pond f. 52,45², waarbij het Muntcollegie evenwel opmerkt dat, om voldoende zekerheid te hebben, soorlijkke proeven op een grooter aantal itaiboes zouden moeten genomen worden.

De waarde van den kobang was gemiddeld f. 10,67¹ of het Amsterdamsch pond f. 466,00 gevend het Muntcollegie in overweging, om den gouden kobang, uithoofde van het scheiloon op eene waarde van f. 10,50 aan te nemen. Het zekerst en verdeligt is, zegt hetzelfde collegie, die specie in ontvangst te nemen bij het gewigt. De kobang heeft tuch gemiddeld naar het pond, eene waarde van f. 10,40 en het ontvangen van te lichte stukken wordt daardoor vermeden.

Opmerking verdient nog dat het Muntcollegie, deswege gevraagd, overeenkomstig uitgebragte adviezen, van oordeel is geweest Zijne Excellentie den Minister van Kolonien te adviëren om tegen de heeren van Vlissingen en Comp. van alle boetsvordering wegens de te late oplevering; in den aanvang, der muntplaatjes af te zien; uithoofde de leveranciers aan hunne verplichtingen bij uitnemendheid voldaan hebben en de Staat geenlei nadeel heeft geleden uit het genoemd aanvankelijk verwijl.

De beloopte boete van f. 207,159.80 is dan ook bij dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, dd. 5 maart 1859, Staatsblad n. 29 kwijtgescholden.

De Commissie vertrouwt, dat het regtsgeeding tegen den Staat, waartoe de heeren van Vlissingen en Comp., zoo als het Muntcollegie zich uitdrukt, van Staatswege genoodzaakt waren door dit gunstbetoon tevens geëindigd zal zijn.

De Commissie stelt voor dit Veralg voor kennisgeving aan te nemen.

De commissie uit de Tweede Kamer, belast met de rekeningen betreffende het fonds wegens den arbeid der gevangenen, het fonds der algemeene Landsdrukkerij en de uitgaven voor verstrekkingen door het Departement van Marine en van Oorlog, alle over 1856, heeft verklaard, dat haar onderzoek heeft geleid tot het oordeel, dat alle die rekeningen behoorlijk zijn gestaafd. De Commissie zoude dan ook hebben gemeend, onder verwijzing nogtans voor zoo veel noodig naar vroegere verlagen, zich bij die verklaring te kunnen bepalen, achte zij het niet van haren pligt te dier gelegenheid op nieuw aan te dringen op de hooge noodzakelijkheid van het ook erlangen van wettelijke waarborgen voor de verantwoording van 's Rijks ontvangsten en uitgaven in de overzeesche bezittingen, waarop het uitzigt bij het uitbrengen van het laatste veralag der Kamer scheen geopend te zijn.

Zij stelt voor dit Veralg te doen drakken en ronddeelen en afschrift daarvan aan de Regering te doen toekomen.

Blijkens het veralag der Commissie, in wier handen gesteld was eene missive van den Minister van Financien, houdende inlichtingen omtrent een adres van A. Veerman, zich daarbij beklagende over eene onjuiste berekening van zijn pensioen, is zij van oordeel, dat door de verstrekte inlichtingen het aangevoerde verschil in dienstjaren volkomen is opgehelderd, en heeft zij alzoo voorgesteld dat verslag te doen drukken en ronddeelen en daarvan een afschrift, onder dankbetuiging voor de verstrekte inlichtingen, aan den Minister van Financien toe te zenden.

Thans zijn gedrukt aan de leden van de Tweede Kamer rondgedeelde de stukken en mededeelingen betreffende de regeling voor de Gouvernements-Suikercultuur op Java en de onderneming Pangka in het bijzonder, welke stukken vergezeld gaan van den volgenden brief van Z. Exc. den Minister van Staat, Minister van Kolonien.

's Gravenhage 20 Juli 1860.

Ter voldoening aan de toezegging door mij gedaan in de zitting van den 12 dez., heb ik de eer in de eerste plaats aan de Kamer mede te deelen de stukken betreffende de regeling voor de Gouvernements-suikercultuur op Java, reeds openbaar gemaakt in de Staats-Courant van 13 Juni jl., te weten: de Algemeene Grondslagen, welke op bevel des Konings aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië zijn medegegeeld om zich daarnaar te gedragen, — met eene daartoe betrekkelijke Memorie van Toelichting; zoodmede een model-contract bij verlenging, lit. A, en

voor eene nieuwe onderneming, lit. B. Ten aanzien dezer stukken veroorloof ik mij de opmerking: 1°, dat in § 26 der grondslagen de bedoeling niet juist is uitgedrukt ten aanzien der bepaling van den overgangspris der fabrieken bij openbare uitbesteding, en dat tot verduidelijking daarvan een voorstel door mij aan den Koning is gedaan, waarop de Raad van State thans wordt gehoord. De wijziging, welke hiervan het gevolg mogt zijn, zal ter bekwaamere tijd worden openbaar gemaakt. 2°, dat de Memorie van Toelichting, als niet ontworpen met het doel om de regeling in hare onderdeelen en samenhang voor de Staten-Generaal toe te lichten, welligt aanleiding zal geven tot het verlangen van meerdere opheldering of inlichting. Tot het verstreken daarvan, 't zij aan de Kamer, 't zij aan de Commissie welke tot onderzoek uit haar midden mogt worden benoemd, verklaar ik mij bereid.

In de tweede plaats, wat betreft de onderneming Pangka in het bijzonder, bied ik der Kamer in afschrift aan: 1°, een arrest van het Hooggeretshof van Nederl. Indië, dd. 11 September 1851; 2°, arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, dd. 13 April 1855; 3°, arrest van het Hooggeretshof van Nederlandsch Indië, dd. 16 April 1857; 4°, conclusie van eisch in zake de Regering van Nederlandsch Indië contra H. P. Hoevenaar qq., E. A. van Vloten; 5°, staat van kosten, schade en interesten; 6°, conclusie van antwoord; 7°, arrest van het Hooggeretshof van Nederlandsch Indië, dd. 3 Juni 1858; 8°, exploit dd. 2 October 1858, waarbij het Gouvernement van Nederlandsch Indië wordt gedagvaard om op Donderdag 6 October 1859 voor den Hoogen Raad der Nederlanden te verschijnen; 9°, procureur-stelling van zijde van het Gouvernement; 10°, brief van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, dd. 9 April 1859, Kabinet n. 80, lit. L 2, ten geleide van een brief van den procureur-generaal bij het Hooggeretshof aldaar, dd. 6 April 1859, n. 445/184, betreffende den verkoop der fabriek Pangka; 11°, dading tusschen den Minister van Kolonien en den heer E. A. van Vloten.

Zoo als ik reeds bij monde te kennen gaf, bepaal ik er mij toe, om, ten einde de verlangde kennisneming te vergemakkelijken, uit de voorhanden tot de zaak betrekkelijke stukken alleen die over te leggen, welke resultaten bevatten, waarop het mij voorkomt dat het hoofzakelijk aankomt. Ik voeg er echter nog bij twee inventarissen van de processtukken. Mogt een of meer der daarop vermelde bescheiden verlangd worden, dan zal ik bereid worden bevonden, ook die mede te deelen.

Bij inzage der stukken zal de Kamer ontvaren, dat de aanleidende oorzaak tot de onderwerpelijke procedure is gelogen in een verschil over de uitlegging en toepassing van het contract, voor zooveel betreft het verstreken door het Indisch Bestuur van meerder of mindere arbeiders in gedwongen dienst (koelien) ten behoeve der genoemde onderneming, en dat de Regering daarbij is geleid door het voorschrift van art. 98 van het Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië, van het jaar 1836, luidende: "De inlandische bevolking geniet de bijzondere bescherming der Regering." De heer E. A. van Vloten, bewerende dat het Gouvernement in de vervulling van contractuele verplichtingen te kort schoot, sloot de fabriek en stelde tegen de Indische Regering eene vordering tot ontbinding van het contract met schadevergoeding in. Ondertusschen had de Indische Regering aan den procureur-generaal opgedragen ook haterzins tot ontbinding van het contract met schadevergoeding te ageren, op grond van wanprestatie van de zijde des contractants. De vordering werd nu bij wege van reconventie ingesteld. Het Hooggeretshof in Indië wees den eisch in conventie (van den heer van Vloten) af en, adjudiceerde daarentegen den eisch in reconventie. Van die uitspraak werd door den heer van Vloten geappelleerd aan den Hoogen Raad der Nederlanden; maar de sententie van het Hooggeretshof in Indië werd door den Hoogen Raad bevestigd. Hierop volgde weder eene procedure voor het Hooggeretshof in Indië tot begroting en vaststelling van het bedrag der ten gevolge der bovengemelde uitspraak door den heer van Vloten verschuldigde schadevergoeding. De daartoe van wege het Indisch Bestuur ingediende staat van kosten, schade en interesten werd, wat de verschillende daarop gebragte posten betreft, niet gedebatteerd, maar in de eerste plaats en hoofdzakelijk bestreden met de bewering van niet-ontvankelijkheid, op grond dat bij het arrest van het Indische Geretshof, in de extensie van de adjudicatie van de reconventionele vordering, hij gedaagde (de heer van Vloten) was veroordeeld in de vergoeding van alle kosten, schade en interesten door den reconventioneel eischer ten gevolge van het niet nakomen der verbindtenis veroorzaakt. Nadat hierop niet zonder incidentele questien voortgeproceedeerd was, oordeelde het Hooggeretshof de beweerde niet-ontvankelijkheid ongegrond en bekrachtigde zonder debat de schaderekening. Van die uitspraak kwam de heer van Vloten weder in appell bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

Inmiddels was, krachtens de provisionele executieverklaring van het in Indië gewezen arrest, de fabriek Pangka in executie verkocht en had eene som van f. 206,000 opgebracht. Het regtsgeeding in hooger beroep moest dus nog geheel gevoerd worden en het geschil over de schadevergoeding op nieuw in zijn geheel omvang door den Hoogen Raad onderzocht en beoordeeld worden; bij welk onderzoek de heer van Vloten geheel vrij was om tegen de Indische uitspraak alle gronden te doen gelden, die hij meende te kunnen aanvoeren zoowel ter zake van de beweerde niet-ontvankelijkheid, als ten aanzien van elken, zeker niet boven allen twijfel verheven post der schaderekening. Welk vertrouwen men ook mogt hebben dat de uitspraak van den Indischen regter door den Hoogen Raad zou worden bevestigd, zekerheid bestond daaromtrent niet. Had echter dit hoogste regterlijk collegie ten aanzien van de beweerde niet-ontvankelijkheid den appellat in het gelijk gesteld, dan zou niet alleen alle aanspraak op schadevergoeding voor de Regering vervallen zijn; maar zij zelfs aan vorderingen zijn blootgesteld geworden, welke, met het oog op den reeds bij executie plaats gehad hebbende verkoop der fabriek, groote moeilijkheden hadden kunnen berokkenen; doch ook al ware de verdraging niet te leur gesteld dat de bedoelde exceptie zou worden afgewezen, dan toch ware ten aanzien van de onderdeelen van de schaderekening tegenspraak te wachten geweest, en het zou hoogst onzeker zijn geweest welke posten geheel of ten deele zouden zijn toegewezen, welke andere afgewezen. Onzekere en langdurige procedures waren gevolgelijk op nieuw te voorzien. Middelerwijl zou de bevolking zoowel als het Gouvernement gedurende wellicht nog een geruimen tijd verstoken zijn gebleven van de voordeelen, welke eene goed geregelde onderneming aan beiden kan verschaffen. Daargelaten de vraag, of, na strenge pligtsbetrachting ter bescherming van de inlandische bevolking, elke overweging van billijkheid ten aanzien van den contractant moest uitgesloten blijven, het algemeen belang bragt mede, door transactie een eind te maken aan deze reeds zoo lang gerekte procedures.

Van den executoriale verkoop der fabriek had men zich zeer weinig voorgesteld, omdat deze zonder het contract geene andere waarde dan voor afbraak scheen te hebben. Toen echter die fabriek, uit welke speculatie dan ook, de aanzienlijke som van f. 206,000 had opgebracht, kon in gelijke verdeling daarvan de grondslag van transactie gevonden worden. Daardoor verkreeg het Gouvernement de som van f. 103,000, wel is waar tegen opoffering der kans van hoogere schadevergoeding, maar ook tegen vrijwaring van alle kwade of min voordeligs kansen, die eene einduitspraak kon opleveren. Als verder middel om tot deze afdoening te geraken werd de heer van Vloten op nieuw als contractant aangenomen, echter niet over de vroegere hoeveelheid bouws, noch op de vroegere voor het Gouvernement en de bevolking nadelige voorwaarden; maar naar de nieuwelings aan te nemen, thans aangenomen grondslagen, waardoor de voordeelen van twee derden van het product aan het Gouvernement verzekerd worden. Volgens § 25 der grondslagen wordt, wanneer geene bestaande fabriek bij het contract is geleverd worden, een termijn van twintig jaren vermeld, vermits geen voorzigtig ondernemer eene zoo kostbare inrichting zal daarstellen, wanneer hij de voordeelen van een derde van het product slechts over een kort tijdvak zou genieten.

De heer van Vloten zich niet weder naar een bevoegde, heeft verlangd van de bevoegdheid te overdragen van regten en verplichtingen gebruik te maken, en heeft die, onder goedkeuring der Regering, overgedragen op den heer J. G. A. Gallois. De voorwaarde, waaronder die overdracht is geschied, zijn geheel vreemd aan het Gouvernement.

Ik vlieg mij door deze inlichtingen aan mijne toezegging te hebben voldaan."

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.